

YAŞAMIN KIYISINDAKİLER / MÜLTECİLER- AT THE BRINK OF EXISTENCE/ REFUGES

MÜLTECİLERE YÖNELİK HAK İHLALLERİ RAPORU- 2020

REPORT OF RIGHTS VIOLATIONS AGAINST REFUGEES - 2020

29.01.2021

1986

**İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi
Human Rights Association Istanbul Branch**

MÜLTECİLERE YÖNELİK HAK İHLALLERİ RAPORU-2020

REPORT OF RIGHTS VIOLATIONS AGAINST REFUGEES- 2020

SUMMARY:

In parallel with the increase in racism, violence and poverty in all over the world, there is an increase in violations of refugees(*), states' inclination to move away from human rights approaches makes achieving solutions more difficult.

Following the fire in the Moria Camp, which is the biggest refugee camp in Greece, on 9 September, there were expectations of improvements in the conditions. However, the European Pact on Migration and Asylum on 23 September prioritises the states' interests rather than immigrants and refugees. The pact reminds people of a pact of "deportation."

It is considered important that the EU-Turkey Migration Deal namely "Readmission Agreement", developments related to UNHCR decision about stopping its activities in Turkey, the Readmission Agreement's impact on the refugees should be monitored in line with The 1951 Refugee Convention, its protocol, ICCPR and the UN Global Compact on Refugees.

It is a well-known fact that refugees face more problems in countries which have not solved its own problems and crises; Turkey is not an exception in this respect.

As of 13 January 2021, there are 3 645 557 Syrian refugees and around 400 000 refugees of other countries under temporary protection living in Turkey. Furthermore, more than one million irregular migrants stay in Turkey according to estimates.

1.7 million (47,5 %) of Syrian refugees are children between 0-18 years old and the total number of children and women is more than 2.5 million people (70,9 %).

As of 13 January 2021, there are 58,752 Syrians who live in camps (temporary shelters). This number continuously declines; there were 143,558 people in these camps in early 2019; there were 228,251 people in early 2018. Currently, only 1,6 % of Syrians who live in these camps.

According to official figures, as of 13 January 2021, there are 3.5 million (98,4 %) Syrians in urban areas. Migration Management makes the final decision about the city where Syrian refugees should live. Due to the increase in population, some metropolitan cities, e.g. İstanbul, were closed to Syrians. Yet, statistics show that the refugee population still increases in these cities.

As we stated in our previous report that; The status of temporary protection provides some positive effects and opportunities to registered Syrians. However, the Syrian population in Turkey still suffers from many shortcomings, including insufficient education, health care, shelter, nourishment, protection from violence and discrimination, low salaries, insufficient access to justice, and major issues regarding the fulfillment of basic needs. All these apply to irregular migrants in a more severe manner and put them at an even higher risk. The fact that hate crimes against

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

refugees are on the rise, often end deadly and the behavior of protecting the perpetrators on all levels adds on top of all these shortcomings, increasing fears.

According to our observations, even refugees with a legal status report civil wrongs and crimes committed against them less and less to judicial authorities due to fears of deportation.

That is also one of the reasons crimes committed against refugees happen so often. These include violence against women, sexual abuse, rights violations of children, labor exploitation, discrimination, violation of labor law, and the obstruction of access to justice.

Discrimination suffered in official institutions, hate speech, and the lack of feasible solutions offered by the state to bridge the language barrier also play an important role in this downward spiral.

The fact that applications are submitted despite these huge challenges can be seen as an indicator of how dire the issues really are.

The diversity of the refugees submitting applications to our association represents the diversity of Turkey's refugees.

Nationalities of the refugees whose applications are included in this report sorted according to their number; Syria, Pakistan, Lebanon, Afghanistan, Iran, Iraq, Morocco, Palestine, Bangladesh, Saudi Arabia, Libya, Gambia, Kongo, Cameroon, Russia, China, Turkmenistan, Algeria, Jordan, Tunisia, India, Tajikistan, Ukraine, Venezuelan, Germany, Sweden and Turkey.

List of the most prevalent issues in applications to our association included in this report; Demand for protection, violation of the prohibition on deportation, demand for asylum in Turkey, torture and maltreatment, bad conditions in deportation centers, missing people, confiscation of the temporary-protection-ID, Rejection of applications for Turkish citizenship, violation of the right to education connected to the residence permit, violation of the right to health care due to not renewed IDs, threats of deportation, unjust deportation and administrative detention sentences, unemployment, poverty and rejection of social assistance, violation of the right to free movement, violence, threats, sexual abuse, labor law violations, rejection of paying salaries.

List of the most prevalent issues according to an analysis of news media outputs; Detention, torture and maltreatment, violation of the right to life, and pressure on journalists and lawyers dealing with refugees.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Major rights violations and number of cases according to the applications to our association

unjust detention, arrest	16
Right to a fair trial	2
Torture and maltreatment	18
Violations of the right to life:	Total of 176
- Deaths caused by security forces	<u>6</u>
- Deaths on the journey to safety	<u>62</u>
- Deaths caused in hate crimes	<u>7</u>
- Deaths from workplace homicide	<u>101</u>
Wounded in hate crimes	22
Violations of the right to asylum	Total of 96
-Applications for international refugee status	<u>77</u>
- Applications for Turkish asylum	<u>19</u>
prisoner extradition agreement	<u>1</u>
Violation of the prohibition on deportation	16
Bad conditions in the deportation centers	6
Missing persons	3
Not receiving temporary-protection-ID	25
Not receiving Turkish citizenship	2
Violation of the right to education	4
Violation of the right to health care	9
No social assistance regarding poverty and unemployment	10
Not receiving salaries for labor	10
Violation of the right to free movement	209
Discrimination,	4
discrimination in the media	2
discrimination in the politics	2
fraud and consumer rights violation	4
Violence against women and sexual abuse	4
Applications from Turkish refugees in other countries	3
Pressure towards journalists reporting on refugees through detention	12
Obstructions of lawyers working with refugees	1
Activity cancellation	1
	Total of 658

(*) Our report uses the term of "refugee" to cover all people (in addition to The 1951

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Refugee Convention definition) be they conditional refugees, asylum seekers, immigrants and irregular migrants since those who have to leave their country for economic or ecological reasons are accepted refugees in the international law. (The 1951 Refugee Convention states; For the purposes of the present Convention, the term “refugee” shall apply to any person who: owing to a well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is out-side the country of his nationality and is unable or, owing to such fear, is unwilling to avail himself of the protection of that country.”)

(**) (Our report includes both, information from the applications submitted to the Istanbul Branch of the Human Rights Association during the first nine months of 2020, and from an analysis of outputs of the news media in the same time frame.

The media analysis benefitted from the daily rights violation reports of the TIHV documentation unit, which scans and checks the outputs of the following news media organizations:

Vatan, Milliyet, Hürriyet, Habertürk, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Fırat Haber Ajansı, Jinnews, ETHA, Mezopotamya Ajansı, Yurt, Yeni Yaşam, NTV, Yeni Asya, Bianet, Halkinsesi.tv, Cnnturk, Tr724, İleri Haber, Siyasi Haber, Alinteri, Kızılbayrak, Sendika.org, Yüksekova Haber, T24, Diken, Gazete Karınca, Gazete Duvar, Haber Sol, El Cezire, BBC, Deutsche Welle, Reuters, AFP)

MÜLTECİLERE YÖNELİK HAK İHLALLERİ RAPORU – 2020

ÖZET:

Tüm dünyada artan ırkçılık, şiddet ve yoksulluğa paralel olarak mültecilere(*) yönelik hak ihlalleri de artmakta ve devletler hak temelli yaklaşımlardan uzaklaşma eğiliminde olduklarından ihlallere yol açan bu sorunların çözümü giderek güçleşmektedir.

Yunanistan’ın en büyük mülteci kampı olan Moria Kampı’nın 9 Eylül’de yanması sonrasında, kampların güvenliği ve mültecilerin durumunda iyileştirmeler beklenirken 23 Eylül’de açıklanan Avrupa Birliği Göç ve İltica Paktı’da göç ve mülteci hareketine devletlerin çıkarlarını önceleyen yaklaşımlar öne çıkmış, açıklanan pakt için “geri gönderme paktı” benzetmesi yapılmıştır.

1951 Cenevre Sözleşmesi, ek protokoller, Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi yanında BM Küresel Göç Sözleşmesindeki hak temelli yaklaşımlar, AB Türkiye arasındaki “Geri Kabul Anlaşması”, BMMYK’nın Türkiyedeki faaliyetlerini durdurması ekseninde gelişmelerin ve bu paktın değerlendirilmesi ve uygulamasının yakın takibi bugün hayli önemli görünmektedir.

Türkiye gibi kendi sorunları ve krizleri ile başedemeyen ülkelerdeki yoğun mülteci nüfusun daha büyük sorunlarla başbaşa olduklarını herkes biliyor.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Türkiye’de geçici koruma altındaki kayıtlı Suriyeli sayısı 13 Ocak 2021 tarihi itibarıyla toplam 3 milyon 645 bin 557 kişi. Buna ek olarak 400 bin dolayında diğer ülkelere mensup kayıtlı mülteci ve 1 milyon civarında da kayıtsız mülteci olduğu tahmin edilmektedir.

Suriyeli nüfusun 1 milyon 732 bin 44’ünü (%47,5) 0-18 yaş arası çocuklar oluştururken, 0-18 yaş arası çocukların ve kadınların toplam sayısı ise 2 milyon 583 bin 373 kişi. (%70,9)

Kamplarda(Geçici Barınma Merkezleri) yaşayan Suriyelilerin sayısı ise 13 Ocak 2021 tarihi itibarıyla 58 bin 752 kişi olarak açıklanmıştır. Giderek azalan bu sayı; 2019’un başında 143 bin 558 kişi, 2018’in başında ise 228 bin 251 kişiydi. Bugün Suriyelilerin yalnızca %1,6’sı kamplarda yaşıyor.

Şehirlerde Yaşayan Suriyelilerin Sayısı 13 Ocak 2021 tarihi itibarıyla 3 milyon 585 bin 17 kişi (%98,4) olarak açıklanmıştır. Suriyelilerin hangi şehirde yaşayacağına ise Göç İdaresi karar vermektedir. Yoğunlaşan nüfus nedeni ile İstanbul başta olmak üzere bazı büyük şehirler Suriyeli alımına kapatılmış olmasına rağmen istatistiklere göre nüfus artışı devam ediyor.

Önceki raporumuzda da belirttiğimiz üzere; Kayıtlı Suriyeliler için getirilen Geçici Koruma statüsü ile kimi pozitif imkânlar sunulması halinde dahi, Suriyeli nüfusun eğitim, sağlık, barınma, beslenme, şiddet ve ayrımcılıktan korunma, insanca yaşamaya yeter yeterli gelire sahip olma, adalete erişim gibi temel haklara, temel ihtiyaçlara erişimlerinde yaşadıkları ağır sorunlar, özellikle düzensiz göçmenlerin taşıdıkları ağır riski gözler önüne sermektedir. Tüm bu olumsuzluklara eklenen nefret saldırılarındaki artış, pek çok saldırının ölümlerle sonuçlanması ve bu olaylarda her kademedeki failleri koruma davranışının izlenmesi endişeleri artırmaktadır.

Tespitlerimize göre; Yasal statü almış mülteciler dahi yaşadıkları haksızlıklara karşı adli makamlara başvurma konusunda çekinik davranmakta, sınır dışı edilme korkusu ile hak talep etmekten dahi çekinmektedirler. Bu nedenle yaşadıkları pek çok olumsuzluk kayıtlara geçmemekte gizli kalmaktadır.

Yoğunluklu yaşandığı tespit edilen kadına yönelik şiddet, cinsel istismar, çocuklara yönelik hak ihlalleri, emek sömürsü, ayrımcılık, adalete erişim engeli, çalışma hakkı ihlalleri, adalete erişim engelleri bu nedenle görünür olamamaktadır.

Resmi kuruluşlarda karşılaştıkları ayrımcı yaklaşımlar ve nefret söylemleri yanında dil problemini aşacak imkânların yaratılmaması bu çekiniklikte önemli bir rol oynamaktadır. Siyasi aktörlerin ayrımcı açıklamaları ve medyadaki ayrımcı nefret dili bu çekingenliği büyütmektedir.

Bu büyük engellere rağmen başvuru yapmaya cesaret edilmesi, sorunların ne derece ağır yaşandığının göstergesi olarak görülmelidir.

Derneğimize başvuru yapan mültecilerin çeşitliliği Türkiye’deki mülteci çeşitliliğini göstermektedir.

Nitekim **raporumuzda yer verdiğimiz başvurular yoğunluk sırasına göre; Suriye, Pakistan, Lübnan, Afganistan, İran, Irak, Fas, Filistin, Bangladeş, Suudi Arabistan, Libya, Gambia, Kongo, Kamerun,**

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Rusya, Çin, Türkmenistan , Cezayir, Ürdün, Tunus, Hindistan, Tacikistan, Ukrayna, Venezüella, Almanya, İsveç ve Türkiye olmak üzere 27 ayrı ülke mensubu tarafından yapılmıştır.

Raporumuzda yer verdiğimiz örneklerden; derneğimize yapılan başvurularda ağırlıklı olarak; Uluslararası koruma talebi, geri gönderme yasağı ihlali, Türkiye'ye sığınma hakkı talebi, işkence ve kötü muamele, geri gönderme merkezlerindeki olumsuz koşullar, kayıp, geçici koruma kimliğine el konulması, vatandaşlık talebi reddi, ikamete bağlı eğitim hakkı ihlali, kimlik belgesinin yenilenmemesine bağlı tedavi hakkı ihlali, sınır dışı tehdidi, haksız sınır dışı ve idari gözetim kararı, işsizlik, yoksulluk ve kamu yardımlarından yaralandırılmama, seyahat hakkı ihlali, şiddet, tehdit, cinsel istismar, çalışma hakkı ihlali, ücretin ödenmemesi başlıkları öne çıkarken, **basın taramasından elde edilen verilerde ağırlıklı olarak;** gözaltı, işkence ve kötü muamele, yaşam hakkı ihlalleri, mültecilere dair haber yapan gazeteci ve avukatlara yönelik baskılar öne çıkmaktadır.

Başvurulardan Yola Çıkılarak Elde Edebildiğimiz Başlıca hak ihlalleri ve vaka sayıları: ()**

Haksız gözaltı , tutuklama	16
Adil yargılanma hakkı	2
İşkence, darp, kötü muamele	18
Yaşam hakkı ihlalleri: - Güvenlik Güçlerinin neden olduğu ölümler 6 - umut yolculuklarında yaşamını yitirenler 62 - Nefret saldırılarında yaşamını yitirenler 7 - İş cinayetlerinde yaşamlarını yitirenler 101	176 Toplam-
Nefret saldırılarında yaralananlar	22
Sığınma Hakkı ihlalleri - Uluslararası koruma talepleri 77 - Türkiye'ye sığınma talepleri 19	96 Toplam
Mahkum iade anlaşmasının uygulanmaması	1
Geri Gönderme Yasağı ihlali	16
Geri Gönderme Mrk.lerinin koşullarının kötülüğü	6
Kayıp	3
Geçici Koruma Kimliği alamama	25
Vatandaşlık alamama	2
Eğitim hakkı ihlali	4
Tedavi hakkı ihlali	9
İşsizlik, yoksulluk, kamu yard.dan yararlanamama	10
Çalışma hakkı ihlali- ücret ödenmemesi	10
Seyahat hakkı ihlali	209
Ayrımcılık ,	4
Medyada ayrımcı dil	2
Siyasette ayrımcı dil	2
Dolandırıcılık, tüketici hakları ihlalleri	4
Kadına yönelik Şiddet, Cinsel İstismar	4

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Yabancı ülkelerdeki Türkiyeli mültecilerden gelen başvurular	3
Mültecilere ilişkin haber yapan gazetecilere yönelik baskılar- Gözaltı, tutuklama	12
Mültecilere destek veren avukatlara yönelik engellemeler	1
Etkinlik iptali	1
	Toplam 658

(*) Raporumuzda 1951 Cenevre Konvansiyonundaki mülteci tanımında yer alan kriterlere ek ekonomik ve ekolojik nedenlerle ülkelerini terk etmek zorunda kalanlar bakımından da uluslararası alanda mültecilik bir hak olarak tanımlanmaya başlandığından , iç hukuktaki mülteci, şartlı mülteci, sığınmacı, göçmen tanımları yerine bu temel hakka vurgu yapılmak istenmiş ve tümünü kapsayacak şekilde “mülteci” terimi kullanılmıştır. (1951 Cenevre konvansiyonuna göre; *ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan kişilerin sığınmacı olma ve mülteci statüsü alma hakkı vardır.*)

(**)(Raporumuz 2020 yılı ilk 9 ayında İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi’ne yapılan başvurular yanında, bu süre içinde basına yansıyan haberlerin taranmasından elde edilen bilgileri ve olayları da içermektedir.

Basın taraması yapılırken TİHV dökümantasyon biriminin, Vatan, Milliyet, Hürriyet, Habertürk, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Fırat Haber Ajansı, Jinnews, ETHA, Mezopotamya Ajansı, Yurt, Yeni Yaşam, NTV, Yeni Asya, Bianet, Halkinsesi.tv, Cnnturk, Tr724, İleri Haber, Siyasi Haber, Alinteri, Kızılbayrak, Sendika.org, Yüksekova Haber, T24, Diken, Gazete Karınca, Gazete Duvar, Haber Sol, El Cezire, BBC, Deutsche Welle, Reuters, AFP. yi her gün düzenli olarak tarayarak elde ettikleri bilgileri kendilerine yansıyan bilgilerle birleştirerek hazırladığı günlük ihlal raporlarından özellikle yararlanılmıştır.)

GİRİŞ:

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Resmi ağızlardan yapılan açıklamalara göre; Türkiye’de geçici koruma altındaki kayıtlı Suriyeli sayısı 13 Ocak 2021 tarihi itibarıyla toplam 3 milyon 645 bin 557 kişi oldu. Buna ek olarak 400 bin dolayında diğer ülkelere mensup kayıtlı mülteci ve 1 milyon civarında da kayıtsız mülteci olduğu tahmin edilmektedir.

Kayıtlı Suriyeli nüfusun 1 milyon 732 bin 44’ünü (%47,5) 0-18 yaş arası çocuklar oluştururken, 0-18 yaş arası çocukların ve kadınların toplam sayısı 2 milyon 583 bin 373 kişi (%70,9), 15-24 yaş aralığındaki genç nüfus ise 788 bin 903 kişidir.

Son yıllarda resmi istatistiklerin açıklanmasında yaşanan düzensizlikler bir yana bırakılırsa, daha çok kayıtlı Suriyelilere dair bilgi paylaşımı yapılmakta, Suriyeliler dışındakilerin yaşadıkları sorunlar bu nedenle arka planda kalmaktadır denilebilir.

Ancak, Geçici Koruma adı altında kimi pozitif ayrıcalıklar sunulduğu düşünülen Suriyeli nüfusun eğitim, sağlık, barınma, beslenme, yeterli gelir gibi temel haklara, temel ihtiyaçlara erişimlerinde dahi yaşanan ağır sorunlar özellikle düzensiz göçmenlerin taşıdıkları ağır riski gözler önüne sermektedir. Tüm bu olumsuzluklara eklenen nefret saldırılarındaki artış, pek çok saldırının ölümle sonuçlanması ve bu olaylarda her kademedeki faileri koruma davranışının izlenmesi endişeleri artırmaktadır.

ÖNE ÇIKAN SORUNLARA KISA BİR BAKIŞ

Eğitim Hakkı:

Kayıtlı Suriyelilerin 1 milyon 732 bin 044’ünü (%47,5) oluşturan 0-18 yaş arası çocuklar için eğitim hakkına erişim kilit önem taşımaktadır.

2016 yılında yapılan düzenleme ile temel eğitimin Suriyeli çocuklar için de zorunlu hale getirilmesinin olumlu etkisi yadsınamazsa da bu olumlu etkinin kâğıt üzerinde kalmaması için gereken düzenlemelerin yapılmadığını gösteren pek çok anlatı bulunmaktadır.

Pandemi nedeniyle uygulanan uzaktan eğitimde internet ve teknolojik imkanların yetersizliği ve genel işsizliğin mülteci çocukların daha fazla çalışmasına neden olmasına bağlı sorunlar yanında; önemli orandaki mülteci nüfusun kayıtlı olduğu il dışında ikamet ediyor olması nedeni ile çocukların okula kaydında yaşanan ciddi sorunlar, okullarda Suriyeliler için ayrı sınıflar açılarak çocukların diğerlerinden tecrit edilmesi, mültecilere ama özellikle Suriyeli öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik ayrımcı uygulama ve söylemlerin giderek artması, ortaokuldan başlayarak okullaşma oranının hızla düşüş göstermesi, üniversitede okuyan mülteci kadınların neredeyse yok denecek noktada olması sorunun boyutunu gözler önüne sermektedir.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Sağlık Hakkı:

Mültecilerin kayıtlı olmamaları, kimliklerinin iptal edilmesi yahut kayıtlı oldukları il dışında yaşıyor olmaları sağlık hakkına erişimi de imkânsız kılmaktadır. Acil durumlarda dahi, sağlık hizmeti veren personel kaydı olmayan hastaları ihbara zorlanmaktadır. Tespit edilmeleri halinde sınırdışı edilme tehlikesi söz konusu olduğundan ciddi rahatsızlıkları olan mülteciler dahi hastanelere gitmek istememektedirler. Bu durum merdiven altı sağlık kuruluşlarına yönelmelerine ve niteliksiz sağlık hizmetine mecbur kalmalarına yol açmaktadır.

Pandemi, yaşanan tüm sorunlarda olduğu gibi sağlık hakkına erişimde de yaşanan sorunların artmasına neden olmaya devam etmektedir. Salgına karşı alınan önlemlerin yetersizliği mültecileri ciddi sorunlarla baş başa bırakmaktadır.

16 Kasım 2020 tarihli M.Ajansın haberi yetkililerin soruna yaklaşımına dair önemli veriler içermektedir. Habere göre; “Mersin’de Suriyeli mültecilerin yaşadığı çadır kente kurulan gezici sağlık konteynerleri, kapısı hiç açılmadan “ihtiyacınız yok” denilerek kaldırıldı. Kampta yaşayan mülteciler, yaşadıkları çadırların kenarlarında çukurlar kazarak, ihtiyaçlarını giderirken, Çadır kampta bırakılan banyo, tuvalet ve çamaşırhanenin bulunduğu 2 konteyner ise hala kilitli bir şekilde bulunuyor.. Kampta yaşayan Suriyeli mülteciler bugüne kadar sağlık konteynerlerinden hiç sağlık hizmeti alamadıklarını, 2 ay önce valilikten bir defaliğe mahsus içinde küçük bir kutu dezenfektan, sabun, mintak ve kişi başı bir maske vardı bulunan yardım paketi dışında 5 aydır kamplarına yönelik hiçbir yardımın yapılmadığını, pandemiden kaynaklı olarak sağlık kontrollerinin de yapılmadığını belirtiyorlar. Koronavirüsten korunmak için kamp dışına çıkamadıklarını dile getiren mülteciler, korumasız bir şekilde yaşamlarını sürdürdüklerini ve Virüsten korunmak için kampta sadece Türkçe ve Arapça bilgilendirme yazısı yer alırken Kürtçeye yer verilmediğine dikkati çekti. “

Genç Nüfusun ihtiyaçları:

15-24 yaş aralığındaki 788 bin 903 kişilik genç nüfusa yönelik imkan ve politikaların yetersizliği özel bir sorun olarak tartışılmalıdır.

Eğitim ve iş imkanlarından yoksun genç nüfus, Türkiye’de kendisine bir gelecek göremediğinden Avrupa ülkelerinde şansını denemek istemekte ve bulabildiği her yolla Avrupa’ya geçmeye çabalamaktadır.

Kadın ve çocuklara yönelik istismar ve şiddet olayları:

Özellikle Pandemi sürecinde artan işsizlik, hastalık riskinin yarattığı gergin ruh hali, eve kapanmanın yarattığı atmosferde kadın ve çocuklara yönelik şiddet, istismar ve sömürünün arttığına dair tespitler mülteci kadın ve çocukların bu hak ihlallerine karşı korunmasına yarar acil önlemlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Geçici Barınma Merkezlerinin Kapasite ve İmkan Sorunu:

Keçici barınma merkezlerinde insanca yaşama olanaklarının bulunmadığı itirazlarına çözüm üretilmesi beklenirken, böylesine zor bir süreçte Geçici Barınma Merkezlerinde kalan Suriyelilerin sayısının son 3 yılda 228 binden 60 bine gerilemesi, mültecilere yönelik koruma mekanizmalarında ihtiyacın tersine gelişmeyi göstermektedir.

Devletin barınma ve insanca yaşama imkanı sunamadığı mülteciler iş bulma ve yaşam kurma umudu ile büyük şehirlere yönelmek zorunda kalıyorlar. En yüksek mülteci nüfusu barındıran şehir İstanbul'da yeni mülteci alımına kapalı olduğu halde Eylül ayında 510 bin 341 olan Suriyeli mülteci sayısı 13 Ocak itibari ile 519 bin 171'e yükselmiş bulunuyor. Mülteci sayısı ile İstanbul, nüfusa oranı bakımından % 74.2 ile Kilis öne çıkarken, mülteci yoğunluğu ile paralel bir seyirde sorunların tırmandığına, özellikle nefret saldırılarının artışına da tanık olunmaktadır.

Çalışma Hakkı, Yoksulluk:

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 31 Mart 2019 tarihinde yaptığı açıklamada 4 milyon Suriyeli mülteci içinde Türkiye'de çalışma izni verilen Suriyeli sayısının 31 bin 185 kişi olduğu belirtmiştir.

Eğitim ve sağlıkta yaşanan sorunların daha da derinleşmesi ve yoksulluk, çalışma izni sağlanmadığından iş güvenliği ve yasal haklardan, sendikalaşmaktan yoksun kayıt dışı çalışmaya mecbur kalan mültecilerin ağır emek sömürüsüne rıza göstermesine neden olmaktadır.

AB ile Türkiye arasındaki Geri Kabul Anlaşmasının sonuçları:

18 Mart 2016 tarihinde Türkiye ile AB arasında düzensiz göçün önlenmesi adına yapılan Geri Kabul Anlaşması çerçevesinde 20 Mart 2016 tarihinden itibaren Türkiye, kendi toprakları üzerinden Ege'deki Yunan adalarına geçen bütün düzensiz göçmenleri geri almayı kabul etmiştir. Yunanistan yetkilileri 2020 sonuna kadar 10 bin mültecinin Türkiye'ye iade edileceğini açıklamıştır.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ise 3 Mart 2020 günü yaptığı açıklamada Edirne üzerinden Türkiye'den ayrılan göçmen sayısının 130 bin 469 olduğunu açıklamıştır.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye'deki Faaliyetini Durdurması yasadışı geçişlerin artmasına neden oldu:

Geri kabul anlaşması yanında Geçici koruma statüsü tanınan Suriyeliler için uluslararası koruma yolunun kapatılması, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin (UNHCR), 10 EYLÜL 2018 tarihi itibarıyla Türkiye'de kayıt alma ve mülteci statüsü belirleme işlemlerini sonlandırması ve bu görevi Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca görevlendirilen ulusal makam olarak Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM)ne bırakması sorunu daha da büyütmeğe başka bir işe yaramamıştır.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

GİGM'in bu işlemleri yürütmesi sırasında yaşanan ciddi sorunlar Türkiye'deki mülteciler bakımından başka ülkelere gitme hayalini yasadışı yollardan gerçekleştirmeyi zorunlu hale getirmiştir. Bunun örneklerini 28 Şubat 2020 tarihinde mültecilerin Avrupa'ya geçme umudu ile Edirne sınır kapılarındaki yığılması ile gördük, Akdeniz ve Ege'den Avrupa'ya ölümle sonuçlanan umut yolculuklarında görmeye devam ediyoruz.

UNHCR raporuna göre 2018 yılında her gün ortalama altı kişi Akdeniz'i geçmeye çalışırken hayatını kaybetmesine rağmen bu yol mülteciler tarafından denenmeye devam edilmektedir.

Geri Gönderme Yasağı İhlalleri:

Umudu tükenenler savaşın esir aldığı ülkelerine geri dönmek zorunda kalmaktadırlar. 2019 yılının başından 20 Temmuz'a dek 43 bin kişinin sınır dışı edildiğini ve yılsonuna dek ortalama 80 bin göçmenin sınır dışı edilmiş olacağını belirten İçişleri Bakanı Süleyman Soylu 15 Ekim 2020 tarihinde yaptığı açıklamada, ülkesine dönen Suriyeli sayısının 414 bin 61 olduğunu belirtmiştir. Bu geri dönenlerden kaçının açıkça sınır dışı edildiği açıklamada yer almamaktadır. Ancak savaş bölgesine ne gönüllü ne de sınır dışı anlamında geri dönüşlerin kabul edilemeyeceği, her halükarda bu dönüşlerin zor içerdiği, bu durumun temel bir hak olan iltica hakkı ve seyahat özgürlüğünü de aşar şekilde mültecilerin yaşam hakkını ilgilendirdiği, geri gönderme yasağı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği bilinmelidir.

1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve 1967 Ek Protokolü'ne taraf bir ülke olarak Türkiye, bu Sözleşme ve Protokollerden kaynaklanan sorumluluğunu Anayasanın 90 . maddesini de hatırlayarak yerine getirmekle mükelleftir. İşaret edilen düzenlemeler "mültecilerin ırk, din, sosyal gruba tabiiyeti, siyasi fikirleri nedeniyle ülkesine döndüğünde hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olursa, sözleşmeye taraf devletler hiçbir suretle mültecileri geri gönderemez veya iade edemez." Demektedir ve bu düzenleme 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 4. maddesinde de "Geri Gönderme Yasağı" başlığı altında tanımlanmaktadır. Ek olarak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Ek 4 numaralı Protokol yabancıların toplu halde sınır dışı edilmesini yasaklamaktadır.

Hukuki dayanaktan yoksun geri gönderme / sınır dışı kararları, bu kararlara karşı hukuki yollara erişimde yaşanan ciddi sorunlar, İdari gözetim kararları ile mültecilere suçlu muamelesi yapılması, Mültecilerin bir yıl boyunca tutulabilecekleri Geri Gönderme Merkezlerindeki (GGM) insani olmayan koşullar, GGM lerde tutulanlara kötü muamelede bulunulduğuna dair yaygın iddialar, her bir başlık ayrı ayrı tartışılması çözüm üretilmesi gereken sorunları işaret etmektedir.

Küçük bir gruba vatandaşlık verilerek mültecilerin sorunları göz ardı ediliyor:

Bir kısım mülteciye vatandaşlık verilmesi ile tepkilerin yatıştırılmayacağı malumsa da yine İçişleri Bakanlığı 30 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 110 bin Türk vatandaşlığı verilen Suriyeli olduğunu açıklamıştır.

Adalet erişim:

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Adalet erişimdeki problemler başlı başına yaşanan sorunları ağırlaştırmaktadır. Dil problemi ve avukata erişimde yaşanan sorunlar, haksız sınır dışı kararlarına, kadına yönelik şiddete, çalışma hakkı ihlallerine, nefret saldırılarına ve genel olarak yaşanan haksızlıklara karşı hukuki mücadeleyi imkânsız kılmaktadır.

Kayıtlı, hatta vatandaşlık almış yabancılar bakımından dahi bu sorunların aşılması yasal hakların kağıt üzerinden kurtarılması ihtiyacı önemini korumaktadır.

Örneğin; Anayasa 48 . maddesinde “**Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir.**” Diyerek ülkede yaşayanlar arasında ayırım gözetmediği halde, İHEB, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, 1951 Cenevre sözleşmesi yabancılar için de çalışmayı temel bir hak olarak düzenlemiş olmasına rağmen Türkiye’de kayıtlı yaklaşık 4 milyon Suriyeli mülteci den sadece 31 bin 185 ine bu imkân verilmiştir. Bu kişilerin de bir sorun yaşadıklarında mahkemeye gitmeleri çoğu kere dil sorunu, bilgi eksiği, parasal nedenlerle mümkün olamamaktadır. Kayıt dışı çalışanlar için bu durum tamamen işverenin insafına terk edilmeleri demektir.

Yine **kadına yönelik şiddetin önlenmesinde** ayırım gözetmeksizin tüm kadınların 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Kanunu ile Ev İçi Şiddetin Önlenmesine Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)nden yararlanması bir hak olarak ifade edilmiş olsa da mülteci kadınlar önlerindeki engelleri aşip bu kanundan yararlanamamaktadırlar.

Ayrımcılık ve Nefret saldırıları:

Aşağıda örneklerini paylaşacağımız, genel olarak yabancılar, özel olarak Suriyelilere yönelik ayrımcı söylem ve eylemler çoğu kere nefret saldırılarına dönüşmekte ve mültecilerin yaşam haklarını tehdit etmektedir.

Nefret söylemlerinin artmasında, toplumda kabul görmesinde, ırkçı pratiğin örgütlenmesinde, linç saldırılarında ; iktidarın mültecileri araçsallaştıran yaklaşımlarının, mültecilere misafir nitelmesi yapılmasının, işsizlik ve yoksulluk gibi temel meselelerde mültecilerin sorumlu gösterilmesinin, siyasi aktörlerin ve medyanın nefret söylemlerini yaygın olarak kullanmasının motivasyon kaynağı olduğu görülmektedir.

Ayrımcılık ve nefret saldırılarında faileri koruyucu yaklaşımların da bu saldırıların artmasına neden olduğu bilinmektedir.

Bu durum mültecilerin yaşanan hak ihlallerini bildirme, hak talebinde bulunma davranışından kaçınmasına neden olmaktadır. Sonuçta da yaşanan sorunların gerçek boyutunu ortaya koyabilecek çalışmalar mümkün olamamaktadır.

Kendi dillerinde ulaşılabilir danışma merkezlerinin yokluğu da mültecileri kendi içlerine hapsedmekte savunmasız bırakmaktadır.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

DERNEĞİMİZ İSTANBUL ŞUBESİNE 1 OCAK- 31 ARALIK 2020 ARALIĞINDA YAPILAN

BAŞVURU ÖZETLERİ

Sığınma Hakkına Yönelik İhlaller

A -Başka bir ülkeye sığınma/ Uluslararası Koruma Hakkından yararlanamama:

- **02.01.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan H. M(Suriye):**

“2014 yılında Kobani’den Türkiye’ye geldim. Ailemle birlikte göç etmek zorunda kaldık. Oradaki evimiz ve arsalarımız yıkıldı. Önce Nizip, ardından İstanbul’a geldim. İnşaatlarda amelelik yaptım. Lakin kışın, iş sezonu kapanınca artık geçimimi sağlayamaz hale geldim. 3 çocuğumla Gebze’de ikamet ediyorum. Ailecek beş kişiyiz. Zor zamanlar geçiriyoruz. Türkiye’den ayrılmak ve çalışmak amaçlı Avrupa’ya göç etmek istiyoruz. Lakin bu isteğimiz, kanunlara aykırı olduğu gerekçesiyle reddediliyor. Çok mağduru, bu sorunun çözülmesini ve özgür biçimde seyahat etme imkânının sağlanmasını istiyorum. Benim için ülke fark etmiyor, yeter ki Avrupa’da bir ülkede insancıl şartlarda yaşamak istiyorum. Başka bir ülkeye gitmem için yardım edin.”

- **02.01.2019 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan F. A(Suriye)**

“2012 yılından bu yana Türkiye’de ikamet etmekteyim. Eşimle beraber kalıyoruz. İki oğlum da bizimle ve evliler. Çok büyük sağlık sorunlarım var. Kalp krizi geçirdim, şeker ve tansiyon hastasıyım. Aile olarak 23 kişi aynı evde kalıyoruz. Sağlık şartları açısından çok kötü şartlarda yaşıyoruz. Aynı evde kalmamız sağlık açısından çok tehlikeli olmasına rağmen şartlar ayrı eve çıkmayı karşılamıyor. Hepimiz işsiz. Çoluk çocuk perişan durumda. Hiçbir devlet kademesinden yardım alamıyoruz. Bu sebeple sıkıntılar yaşıyoruz. Komşularımız şikâyetçi, kimse ev vermiyor, iş vermiyor. Hastalığımla mücadeleyi yurt dışında yerine getirmek istiyorum. Yurt dışında yaşayıp (Avrupa) orada çalışmak ve ailenin geri kalanına bakmak istiyorum, yardımınızı istiyorum”

- **07.01.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve aile bireyleri için yazılı başvuruda bulunan A. J. (Suriye):** “5 sene önce (2014) Suriye’den Türkiye’ye geldik. 11 yaşında bir oğlum Suriye’de bombalamada öldü. 7 çocuğum ve eşimle birlikte geldik. Suriye’deyken tutuklandım, 15 gün tutuklu kaldım. Babam daha önce Suriye ordusunda komutandı. Şu anda babam, ailem, kardeşlerim hepimiz Türkiye’deyiz. Suriye’ye dönsek can güvenliğimiz yok. Babam, yaşlı ve çok hasta. Suriye’de doktor olarak çalışıyordum. Ama Türkiye’ye gelirken tüm belgelerim, diplomalarım Suriye’de kaldı. Evimiz bombalandığı için hiçbir evrakımızı yanımızla

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

alamadık. Bunun için de burada çalışmıyorum. İşsizim. Evde sadece bir kızım çalışıyor ve geçinemiyoruz. Avrupa'da başka bir ülkeye gidip çalışmak ve hayatımızı düzene sokmak istiyoruz. Kardeşlerim ve onların aileleri ile birlikte 30 kişiyiz. Avrupa'da başka bir ülkeye gitmek için yardımınızı istiyorum”

- **21.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. A. (Lübnan):**

“Ben Lübnanlıyım ve eşcinselim. Lübnan ordusunda asker olan abim benim eşcinsel olduğumu öğrenince aile şerefimiz lekeleniyor diye beni öldürmek istedi. Abimin eşi, yani yengem kaçmam için bana yardım etti. Bilet paramı verdi. Ben de kaçıp Türkiye'ye geldim. 3 Eylül'de, yani daha iki hafta önce geldim. İl Göç İdaresine gittim. Neden ikamet istediğimi sordular, LGBTİ olduğum için Lübnan'da hayatı tehlikem var dedim. Ama böyle bir gerekeceyi kabul etmiyoruz diye başvurumu kabul etmediler. Bu yılın Mart ayında diğer abimin eşi ve yeğeni Türkiye'ye turist vizesi ile gelmişti. Bu yengenim eşi yani büyük abim öldüğü için ikisi yalnız yaşıyor. Şimdi onların yanında kalıyorum. Ama ikametim olmadığı için çalışmıyorum ve her an yakalanıp deport edilebilirim. Lübnan'da beni öldürmek isteyen abim Hizbullah'ı desteklediği için onlara haber vermiş. İstanbul'da da Hizbullahçı gençler beni bulmak için arıyorlar. Buraya geldikten sonra da ailemden tehdit mesajları almaya devam ettim. Çalışmak zorundayım, param yok, ikamet belgem yok. İstanbul İl Göç kabul etmeyince Sakarya'ya gittim. Oradakiler de pasaportu yüzüme fırlatıp beni kovdular, başvurumu kabul etmediler. Yanında kaldığım yengem eşcinsel olduğumu bilmiyor. İkamet almama yardım edin. Lübnan'a dönemem, beni öldürecekler. Uluslararası korumaya ihtiyacım var”

- **01.10.2020 ve 02.10.2020 tarihlerinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan İ. N.: Mağdurlar Tatar G. R. ve Başkurt B. N. (Rusya vatandaşları) ve 4 çocukları için, uluslararası koruma talebinde bulunmuş, Hatay Geri Göndeme Merkezinin olumsuz koşullarından şikayetle sınırdışı kararının kaldırılmasını istemiştir.**

“Merhaba. Hatay şehrinde insan haklarının ağır bir ihlali olduğu için başvuruyorum. G. R. ve B. N. Rusya vatandaşları. Hatay İl Göç İdaresi Geri Gönderme Merkezinde tutuluyorlar, onlara herhangi bir devlet avukatı veya devlet tercümanı vermiyorlar. İdare çalışanları çok kaba davranıyorlar. Ahlaki baskı var. Bazı Rus vatandaşlarına yasal hakları olduğu halde siyasi sığınma hakkı verilmemektedir. Bu kurumun koşullarını görmeyi talep edin. Gerekli kurumlara yazın. Teşekkürler. 01.10.2020”

“Bu hapisanede biri Tatar diğeri Başkurt olmak üzere iki Rusya vatandaşı var. G. R. bir çocuğu B.N. üç çocuğu var. B.N. Rusya'da aranıyor ve Rusya'ya sınır dışı edilebiliyor, o bir Müslüman. Orada öldürülecek ya da en azından hapse girecek. Siyasi sığınma hakkı almalarına yardımcı olun. Lütfen yardım edin. Teşekkürler. 02.10.2020” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **25.11.2020 tarihinde gelerek başvuruda bulunan Irak vatandaşı M. A. A ve 4 ü çocuk 5 aile ferdi (Irak) , can güvenlikleri tehlikede olduğu için kaçarak Türkiye'ye geldiklerini ancak kendilerini tehdit edenlerin burada da izlerini bulduğu için başka bir ülkeye sığınabilmek için yardım istediklerini belirtmişlerdir.**

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: istanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **25.11.2020 tarihinde gelerek başvuruda bulunan Irak vatandaşı M. A. A. Al-A ve 4 ü çocuk 6 aile ferdi can güvenlikleri tehlikede olduğu için kaçarak Türkiye'ye geldiklerini ancak kendilerini tehdit edenlerin burada da izlerini bulduğu için başka bir ülkeye sığınabilmek için yardım istediklerini belirtmişlerdir.**

B- Türkiye'ye Sığınma Talepleri

- **07.01.2019 tarihinde derneğimize gönderdiği iki e-mail yoluyla başvuruda bulunan M.K (Fas) :**

<p>"Good morning,</p> <p>I am a plastic artist, And I am subject to the pursuits and harassment, incitement to discrimination and hate, and persecution in my country and I want to apply for asylum in Turkey.</p> <p>I would like to ask you, please, if your respectable association can provide support, advice, escort to me and help me to apply for asylum in your country.</p> <p>Thanking you already for your interest for my case,</p> <p>and I ask you to accept my consideration and my sincere greetings."</p> <p>"Hello,</p> <p>I wanted to thank you very much for your message and for your kind attention.</p> <p>My name is M. K I have 57 years I am plastic artist and I am from Morocco, I am in my country now, And I want to come to Turkey to apply for asylum as soon as possible. I have never applied to any organization for asylum in Turkey.</p> <p>I wanted to make sure before I came to Turkey from an organization that will helps me over there."</p>	<p>"Günaydın,</p> <p>Ben bir plastik sanatçısıyım ve ülkemde takip ve tacize, ayrımcılığa ve nefrete kışkırtmaya ve zulme maruz kalıyorum ve Türkiye'ye sığınma başvurusunda bulunmak istiyorum.</p> <p>Size, lütfen, saygın derneğinizin ülkenize sığınma başvurusunda bulunmamda bana yardım edip edemeyeceğini sormak istiyorum.</p> <p>Davamla ilgilendiğiniz için şimdiden teşekkür ederim.</p> <p>ve sizden ilgimi ve içten selamlarımı kabul etmenizi rica ediyorum. "</p> <p>"Merhaba,</p> <p>Mesajınız ve ilginiz için çok teşekkür etmek istedim.</p> <p>Benim adım M.K. 57 yıldır plastik sanatçısıyım ve Faslıyım, şimdi ülkemdeyim ve bir an önce sığınma başvurusu yapmak için Türkiye'ye gelmek istiyorum. Türkiye'de hiçbir sığınma kuruluşuna başvurmadım.</p> <p>Orada bana yardımcı olacak bir organizasyondan Türkiye'ye gelmeden önce emin olmak istedim."</p>
---	---

- **09.01.2020 tarihinde derneğimize gelen M. A(Suudi Arabistan), Arapça olarak yazılı ve İngilizce olarak sözlü yaptığı başvuruda;**

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Suudi Arabistan'lı olduğunu, oradan gittiği Kuveyt'ten bugün Türkiye'ye giriş yaptığını söyledi. Burada kalacak yeri ve çok az parası (150-200 TL) olduğunu, kendi ülkesinde yaşama koşullarının olmadığını, dönerse ya hapse gireceğini ya da öldürülebileceğini, Suudi Arabistan'da, daha önce evli olduğunu ve bir çocuk sahibi olduğunu, Suudi Arabistan'ın Libya'ya asker göndermesi esnasında kendisinin de askere katılması ve orada yaralanması dolayısıyla gazi maaşı bağlandığını, ancak maaşının az olması dolayısıyla isyan etmesi sonrası tüm haklarının elinden alındığını söyledi. Boşanmaması durumunda eşinin ve çocuğunun da tüm haklarının ellerinden alınacağını söylenmesi nedeniyle boşanmak zorunda kaldığını ve artık orada kalma koşullarının ortadan kalkmasıyla önce Kuveyt'e oradan Türkiye'ye geldiğini söyledi. Burada kalmak için bizden yardım talep ettiğini beyan etti.

- **18.01.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan A. M (Pakistan):**

“Evlendiğinden bu yana eşinden şiddet görüyordu. Aynı zamanda 3 çocuğu da şiddet görüyordu. Buna dayanamayan ablam A. H. S. bir hafta önce çocuklarıyla birlikte Türkiye'ye geldi. Can güvenliği olmadığı için iltica etmek Türkiye'de kalmak istiyor. Ablamın ve çocuklarının iltica etmesi için bize yol göstermenizi istiyoruz”

- **04.02.2020 tarihinde derneğimize gelerek İngilizce olarak hazırladığı bir dilekçe ile yazılı başvuruda bulunan M. S.'nin (Afganistan)sözlü anlatımında:**

2017 yılında Suudi Arabistan istihbaratı tarafından arkadaşı ile birlikte gözaltına alınmış ve kötü muamele görmüş. İşkence izleri ayaklarda pranga izleri ve ellerindeki titreme hala devam ediyor. 2 yıl cezaevinde çok kötü muamele gördükten sonra tahliye edilip hiç yaşamadığı, ancak Afganistan uyruklu olmasından dolayı, Afganistan'a deport edilmiş. Afganistan'da terörist muamelesi görmüş ve orada yabancı gibi hissediyormuş. Böylelikle Türkiye'ye gelmiş ve okul okumaya başlamış.

Süresi dolduğunda Afganistan'a dönmek istemiyor, orada öldürüleceğini düşünüyor. Gördüğü kötü muamele ile ilgili Suudi Arabistan hükümetine dava açmak istese de ailesinin kaçırılıp kötü muameleye maruz kalacaklarını düşündüğünden ne yapacağını bilmiyor ve hukuki bakımdan neler yapılabilir diye soruyor. İddiaları araştırıldıktan sonra kendisine, bu konudaki başvurusu ile alakalı olarak sunmuş olduğu evraklarla birlikte, başvurduğuna dair bir belge verilmesini talep ediyor.

- **09.01.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan G. A(Libya):**

<p>“I am Libyan woman seeking protection foer me and my children. I was kidnapped and tortured, beaten, electrituted, burned with cigarettes, stapped with knifes and poisoned. They also molested me under torture. You my ask why all this happened. It started with someone hakking my facebook acount stealing my photos and personal information, then blackmailed me into sending more photos. Taht was the “crime” the did all this for and it wasn't even my fault. After 10 days under torture I</p>	<p>“Ben ve çocuklarım için koruma arayan Libyalı bir kadınıam. Kaçırıldım ve işkence edildim, dövüldüm, elektrikle dövüldüm, sigarayla yakıldım, bıçakla durduruldum ve zehirlendim. Beni işkence altında da taciz ettiler. Tüm bunların neden olduğunu soruyorum. Facebook hesabıma birinin fotoğraflarımı ve kişisel bilgilerimi çalmasıyla başladı, sonra bana daha fazla fotoğraf göndermem için şantaj yaptı. Taht tüm bunları yaptığı için "suç" idi ve bu benim hatam bile değildi. 10 gün işkence</p>
---	---

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

escaped, but unfortunately they managed to catch me and bring me back the second day. Because they are militias and they have power and weapons, also two of my brothers are related to İSİS. They also told people that I am mentaly ill. They told people I am possessed!

So that they can keep me prisoned for 5 monthes. I saw all kinds of mental and physical torture, including taking my son away from me. I didn't see him for two years. They also tortured my daughter and bit her and told my children all bad things about me. After 5 months of prison and torture I ascpaed, I jumped from the 3rd floor and I broke my back after all the suffering. I went to the hospital and to the poliçe and I filed a lawsuit. But no one could protect me from my crazy brothers. Because until today they are still trying to kill me and trying to take my daughter away from me like they took my son who was only 10 years old when they took him.

Now I am here in Turkey İstanbul and I am afraid form y life and for my daughter is life. Because my familya re still after me sending me threats of killing here in Turkey. And I have no one to help me and my daughter but God...

So please "to whome it may concern" help us"

gördükten sonra kaçtım ama ne yazık ki beni yakalayıp ikinci gün geri getirdiler. Milis oldukları, güçleri ve silahları oldukları için iki kardeşim de İSİS ile akraba. Ayrıca insanlara akıl hastası olduğumu söylediler.

Beni 5 ay hapiste tutsunlar diye oğlumu elimden almak dâhil her türlü zihinsel ve fiziksel işkenceyi gördüm. Onu iki yıldır görmedim. Ayrıca kızıma işkence edip ısırdılar ve çocuklarıma benim hakkımda kötü şeyler anlattılar. 5 ay hapis ve işkenceden sonra çıktım, 3. kattan atlardım ve tüm acılardan sonra sırtımı kırdım. Hastaneye ve polise gittim ve dava açtım. Ama kimse beni çılgın kardeşlerimden koruyamaz. Çünkü bugüne kadar beni öldürmeye çalışıyorlar ve sadece 10 yaşındaki oğlumu götürdükleri gibi kızımı da benden almaya çalışıyorlar.

Şimdi burada Türkiye İstanbul'dayım ve hayattan korkuyorum ve kızım için. Çünkü ailem hala beni burada Türkiye'de öldürme tehditleri yolluyor. Ve bana ve kızıma Tanrı dışında yardım edecek kimsem yok... Bu yüzden yetkililer lütfen yardım edin. "

- **16.20.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve ailesi için yazılı başvuruda bulunan C:**
"Adım C. (Çin- Uygur Türkü).Uygur bölgesi Gulca İli Korgas ilçesinden.20.12.2011 tarihinde Türkiye'ye okuma amacıyla geldim. 2012 Eylül İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım. Annem S. T. Korgas Sanayi ve Ticaret bakanlığında çalışıyordu.2013 Mart'ta senelik iznini alarak Türkiye'ye Turizm grubu ile birlikte beni ziyaret etme amacıyla gelmişti. Babam Korgas Çevre Koruma Bakanlığında çalışıyordu. Ben en son 13 Ocak 2018'da ailemle görüştüm. Sonra Uygur bölgesindeki olaylardan dolayı ailemle ve akrabalarım ile iletişimin kesildi. Memlekettekilerin yurtdışındaki akrabalarla iletişime geçmesinin sıkıntı yaratacağını duymuştum, ondan dolayı ben de aileme fazla sıkıntı yaşatmayım diye iletişime geçmedim. Yakında aldığım ailemle ilgili habere göre, 2018'in başında anne babam ve kardeşimi benim

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Türkiye’de okuduğumdan dolayı “teknik eğitim” adı altındaki toplama kampına almışlar. (Babam ve Annem üniversite mezunu, 30senelik memur, emekli olmak üzere, kardeşim de üniversite mezunu, yeni üniversiteyi bitirmiş biri, üçünün de teknik eğitime ihtiyacı yok) 2019’un sonunda kardeşim ve babamı bırakmışlar (babam ağır hastaymış, sağlık durumu yerinde değilmiş, kardeşim nezaret durumundaymış, durumu belli değil), ancak annemi 2013’te beni ziyaret etme amacıyla Türkiye’ye geldiğinden dolayı 5 senelik hapis cezasına mahkûm etmişler.

Bir Ananın yurtdışında okuyan oğlunu ziyaret etmesi dünyanın hangi yerinde suç olarak nitelendirilmiş? Çin devleti defalarca Çin’de insan hakları ihlali yok diye hitap ediyor, ancak bir annenin oğlunu ziyaret etmesinden dolayı hapse atılması insan hakları ihlali değil de nedir? Annemin birlikte geldiği seyahat grubu içerisinde Çinliler de vardı, grup başkanı da Çinliydi. Onunla birlikte gelen Çinlileri de hapse mahkûm etmiş midirler? Çin devleti Türkiye’ye gelmeyi suç olarak nitelendiriyorsa her gün binlerce Çinli Türkiye’ye ziyarete geliyor, onları neden hapse, toplama kamplarına atmıyor?

Ben dünyadan adalet talep ediyorum. 25 Aralık 2019’da Çin’in İstanbul’daki başkonsolosluğuna beni ailemle telefonda olsa dahi görüşturmeleri için gittim, içeri almadılar. 25 Aralık’tan beri mail attım ve defalarca aradım, ancak bekle dedi, biz de haber bekliyoruz demekten başka bir sonuç alamadım. Bu husustan dolayı Çin konsolosluğunu Çin dışişleri bakanlığına benim çok basit bir talebimle ilgilenmediğinden dolayı şikâyet maili attım, ama yine yanıt yok.

Ben insaniyet âleminde, dünya ülkelerinde, BM, uluslararası insan hakları örgütlerinden Annem ve Annem gibi memleketimizde suçsuz yere hapis edilmiş, tutuklanmış, insan hakları ihlaline maruz kalmış insanların sesi olmasını rica ediyorum. Ben Çin hükümetinden Annem ve Annem gibi suçsuz yere hapis edilmiş insanların serbest bırakmasını talep ediyorum. Toplama kamplarını kapatmasını, ailelere zarar verilmesini durdurmasını talep ediyorum”

- **16.06.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. H:**

“ Ben M. H. (Türkmenistan). 12 yıl önce ben İstanbul’a gelmiştim. Bir ailede çocuk bakıcılığı yaptım. Çalıştığım aile, vize uzatmayı yapacağım diye söz vermişlerdi ama yapmadıkları için işten ayrıldım. Pasaportumu bana vermediler. Ayrıldıktan 4,5 yıl sonra ancak alabildim ellerinden. Rusça bildiğim için otelde çalışmaya başladım. Bugüne kadar da farklı otellerde çalışmaya devam ediyorum. Otelde bir avukatla görüştüm ama o bana, aradan 12 yıl geçtiği için vize alamayacağımı söyledi. Ben artık Türkiye’ye yerleşmeyi düşünüyorum. Vize alamam için ne gerektiği konusunda bana yardım etmenizi istiyorum. Ayrıca, ülkeme gönderilirse, kaç yıl kaçak durumda başka ülkede kalmışsam o kadar yıl hapis yatacağım. Bunu istemiyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **25.07.2020 tarihinde kendisi ve eşi ile çocukları için derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan A. R.:** “Ben Suriyeliyim. Benim turizm oturma iznim bulunmaktadır, Eylül ortasına kadar geçerlidir. Yalnız eşim Faslıdır. Onun için ve 6 yaşındaki oğlum için turizm oturma izni başvuru yaptığımızda ret kararı çıkmıştır, diğer sebepler diye belirtmişler. Bu karar oğlum Türk devlet okulunda okumasına rağmen ve belgeler içinde öğrenci belgesi ibraz etmemize rağmen olmuştur. 2 yaşında oğlum var, onun oturma izni daha var ama sadece eşim ve 6

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

yaşındaki oğlum için bu karar çıkmıştır. Ben şu an vatandaşlık başvuru süreci yaşıyorum. Çocuklarım ve ben Türk asıllıyım. Annem, babam Türk ve DNA testimiz de var ve 24 Eylülde duruşmamız var bu konuda. Ama tüm bunlara rağmen eşim ve oğluma oturma izni başvurumuza ret kararı gelmiştir. Bize dilekçe yazıp bu kararı itiraz etme hakkınız var dediler ama avukat yoluyla olması gerekiyor diye düşünüyorum. Bu konuda bize nasıl yardımcı olabilirsiniz, bu konuda sizin desteğinize ihtiyacımız var. Saygılarımla”

Geri gönderme yasağı ihlali

- **04.01.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan L.C:** M. Cadlı Gambiyalı kişinin 10 Aralık 2019 tarihinde İstanbul Pendik Geri Gönderme Merkezine götürüldüğünü, orada bir hafta kaldıktan sonra da Aydın Geri Gönderme Merkezine gönderildiğini, yaklaşık bir aydır Aydın Geri Gönderme Merkezinde tutulduğunu ifade etmiş ve hakkında verilen geri gönderme kararının hukuka uygun olmadığını, ülkesine geri gönderilmesi halinde insan onuruna aykırı kötü muamele göreceğini belirterek geri gönderilmesinin engellenmesi için yardım talep etmiştir.

- **12.01.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan L. C.:**

“Merhaba, Bugün (11.01.2020) Saat 10.00 da Kongo Demokratik Cumhuriyeti’nden bir göçmen bizi Tuzla Geri Gönderme Merkezi’nden aradı.

İsmi ve Soyismi: A. P. 18.12.2019 da polis kendisini Taksim’den almış. Pendik’e götürmüş. Onu sonra mahkemeye çıkarmışlar. Mahkeme serbest bırakılması kararı vermiş. Ona Serbest yazan bir belge vermişler. Seni Pendik’ten serbest bırakacağız demişler. Ama sonra 2 hafta Pendik’te geri gönderme merkezinde kaldıktan sonra onu Tuzladaki Geri Gönderme Merkezi’ne götürmüşler. 2 haftadır Tuzla’daymış. Eşi hamileymiş ve evde yalnız kalıyormuş. Serbest bırakılması için yardım istedi. .

- **03.02.2020 tarihinde derneğimizi telefonla arayarak başvuruda bulunan A. K;**

Maltepe’de oturduklarını, kendisinin Türkiye vatandaşı olduğunu, Fas vatandaşı olan eşi B. E ile 3 yıl önce Fas’ta evlendiklerini ve yaklaşık 2,5 yıl önce de Türkiye’ye geldiklerini söyledi. Eşi, geçen Salı günü evden polislerce gözaltına alınıp Selimpaşa Geri Gönderme Merkezine götürülmüş. Görevlilere sorduğunda, eşinin üzerinde bir kod olduğunu, hakkında bir şüphe bulunduğunu söylemişler. İki çocukları olduğunu, birinin sadece 10 aylık olması nedeniyle şu anda annesiyle birlikte geri gönderme merkezinde. Fas’tayken, eşinin kardeşinin kendilerini dayanaktan yoksun bir şekilde şikâyet ettiğini, Türkiye’ye geldiklerinde de terör şüphesi ile hem kendisinin hem eşinin gözaltına alındığını, eşinin 7 gün gözaltından sonra denetimli serbestlikle bırakıldığını, kendisinin ise 5 ay hapis yattığını söyledi. Ancak sonrasında şikâyetin sahte olduğunu ortaya çıkmasıyla her ikisinin de beraat ettiğini söyledi. Şu anda eşinin gözaltında olmasının nedeninin bu konu olabileceğini düşündüğünü ancak beraat ettikleri için bunun adil olmadığını söyledi. Eşinin deport edilmeyip serbest bırakılması için ne yapması gerektiğini soruyor.

- **02.03.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan K. H. (Filistin):**

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Filistin’de yaşarken hukuksuz bir biçimde İsrail tarafından gözaltı ev işkenceye uğradığını belirtti. Ailesi ile birlikte göç etmeye zorlanmış ve Cidde’ye göç etmişler. Ancak burada da siyasi baskılar sonucu ülkeden ayrılmaya zorlanmış. İnternet sitesinden vizeye başvuru yapıp Türkiye’ye gelmek istemiş. Her şeyi usulüne uygun bir şekilde yapıp Sabiha Gökçen Havalimanına gelmiş. Lakin burada, vizesinin sahte olduğu iddiası ile 4(dört) ay havalimanı nezaretinde tutulmuş. Çıkarıldığı mahkeme kendisini haklı bulmuş ve vize şirketinin hayali olduğunu doğrulamış ve buna bağlı olarak kendisine beraat kararı vermiş. Lakin aynı zamanda İl Göç İdaresi Türkiye’de yaşamak için başvurusuna vizesinin sahte olması sebebiyle onaylamamış. Hakkında deport kararı var ve Cidde’ye gönderilirse öldürüleceğini, işkenceye uğrayacağını düşünüyor.

Elinde beraat kararı bulunmasından dolayı tekrar başvuru yapmak istiyor. Türkiye’de oturma izni almak istiyor.

- **30.03.2020 tarihinde derneğimizi telefonla arayan ve sonrasında e-mail yoluyla başvuruda bulunan A.K.:** “06/05/2017 tarihinde, Türkiye’ye gelişimizden 4 gün sonra, ben ve Fas’lı eşim B. B. Fas polisi tarafından gönderilen bilgilere dayanarak Ankara Göç İdaresi eşimin pasaportuna G87 kodunu damgaladı. Söylediklerim, İstanbul polisinin 14/05/2017 tarihinde rapor ettiği iddianamemiz ile kanıtlanabilir .5 buçuk ay sonra, Sakarya Mahkemesi tarafından açılan soruşturma sonrasında, 02/11/2017 tarihinde hakkımızda beraat kararı verildi .29/01/2020 tarihinde, eşimin pasaportu ile ilgili sistemde araştırma yapan Maltepe polisinin, beraatımızdan bu yana 2 buçuk yıl geçmesine rağmen, pasaportta hala mevcut olan G87 kod dikkatini çekti. Dolayısıyla polis İstanbul’daki Göç idaresi ile irtibata geçti. Herhangi bir mahkemenin kararı olmaksızın ve eşimin ne polis tarafından aranmasına ne de bir şikâyet olmasına rağmen, İstanbul Göç İdaresi yalnızca o eski koda dayanarak eşimin ve 5 aylık bebeğimiz Yaquub’un gözaltına alınmasına ve ikisinin sınır dışı edilmesine karar verdi.

Bu olay tamamen 2 buçuk yıl boyunca eşimin durumunu Ankara Göç İdaresi’ne ulaştırmayıp bilgilerinin güncellenmesine engel olan yetkili makamlardan kaynaklanmaktadır. Koordinasyon eksikliğine dair bir örnek vermek istiyorum: 22/08/2018 tarihinde Fas’a gitmek isterken, İstanbul Atatürk Havalimanı sınırındaki polis, eşimin hala Türkiye’den çıkış yasağı olduğunu belirtti - mahkeme yasağın kaldırılmasını istemesine rağmen eşim sistemde hala “aktif” görünüyordu. Bu yine koordinasyon eksikliğinden kaynaklanıyor. Eğer olması gereken bildirimler yapılsaydı, bilgiler güncellenmiş olup, böyle bir durum ile karşı karşıya kalmazdık.

Talebim, ağır bir idari hatanın kurbanı olan eşimin serbest bırakılmasıdır. Gerekirse adli kontrol yapılabilir. Kendime ait bir evim var, sabit bir adrese sahibim, eşimle de yasal olarak evli olduğum için adli kontrol süresi boyunca evimizde kalacağımı belirtebilirim. Ben ve babam bütün bu olaylar için kefil oluyoruz. Anlayışınız için teşekkür ederim.

- **Hollanda’dan Türkiye’ye iade tehdidi** 08.10.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan B. K:

“Arkadaşımız cinayetten suçlandığı için Türkiye’de aranmaktayken Hollanda’da bir arkadaşına misafir gittiği sırada gözaltına alınıp tutuklandı. Şu an Hollanda’da hapiste bulunuyor. 30 Ekim 2020’de mahkemesi görülecek. Mahkeme onu Türkiye’ye teslim edebilir. Kendisi ve avukatı, Türkiye’deki

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

hapishane koşulları kötü olduğu için orada kalmak istiyor. Mahkemeye sunmak için Türkiye hapishanelerinin olumsuz koşullarını anlatan bir rapor sunmak istiyor.

Talep: Derneğinizden hapishane koşullarını anlatan bir rapor talep ediyoruz” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **04.12.2020 tarihinde derneğimize gelerek başvuruda bulunan B. Md (Tunus) :**

<p>“Married to a German woman (1999) and moved there to live with her. Married for 6 months but only after three years divorce was officially completed. After divorce B. had a dispute with the German government where he and his ex-wife got accused of undergoing a fake marriage, B. got falsely convicted of the fake marriage and got ordered to leave to country. It was not until 4 years later, with disputes in between, that B. left the country. In 2006, B. was physically returned, the police escorted him to the airport. B claims the fake marriage claims by the court are not true. B. still believes he has the right to return because he left his life in Tunisia in order to move and marry in Germany.</p> <p>B. thinks the foreign officer in Munich was racist and believes he was sent back because of him.</p> <p>Retrieve his right to live and work in Germany”</p>	<p>Bir Alman kadınla evlendi (1999) ve onunla yaşamak için oraya taşındı. 6 ay evli kaldı, ancak üç yıl sonra boşanma resmi olarak tamamlandı. B., boşandıktan sonra Alman hükümeti ile eski karısının sahte evlilik yapmakla suçlandığı bir anlaşmazlık yaşadı, B. sahte evlilikten haksız yere mahkum edildi ve ülkeyi terk etmesi emredildi. B.'in ülkeyi terk etmesi, aradaki anlaşmazlıklar ile 4 yıl sonra gerçekleşti. 2006'da B fiziksel olarak iade edildi, polis ona havaalanına kadar eşlik etti. B., mahkemenin sahte evlilik iddialarının doğru olmadığını iddia ediyor. B., Almanya'da taşınmak ve evlenmek için Tunus'taki hayatını terk ettiği için geri dönme hakkına sahip olduğuna hala inanıyor.</p> <p>B. Münih'teki yabancı polisin ırkçı olduğunu düşünüyor ve onun yüzünden geri gönderildiğine inanıyor.</p> <p>Talep: Almanya'da çalışma ve çalışma hakkını geri alma</p>
--	---

- **30.12.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan İ. A ve A.A. V;**

İ. M.V – F. B. V.nın (Venezüella) İstanbul havalimanında tutulduklarını ve haklarında deport yasağına aykırı işlem yapıldığını bildirmiştir.

“İyi günler. 2 Venezuela vatandaşı arkadaşım bugün itibari ile İstanbul havalimanında alıkonulmuş durumdadır. Venezuela’da ağır insan hakları ihlallerinden dolayı ülkelerini terk etmek zorunda kalmışlardır. Bu iki arkadaşım tekrar Venezuela’ya deport etmek istenmektedir.

Acil yardımınıza ihtiyaçları var.

Geri Gönderme Merkezlerindeki tutulma koşullarının kötülüğü

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **12.02.2020 tarihinde derneğimizi telefonla arayarak başvuruda bulunan B. B. (Türkmenistan);** Kırıkkale Geri Gönderme Merkezinden aradığını, yaklaşık 2 haftadır orada tutulduğunu söyledi. Bugün, Tunus vatandaşı M. Fghaier adlı kişinin kendisini astığını, hayatını kaybetmediğini ancak hastaneye kaldırılırken baygın olduğunu ev durumunun ağır olduğunu ifade etti. Bu kişinin de kendisi gibi iki haftadır orada tutulduğunu ve koşulların çok kötü olduğunu, zaten bu kişinin de koşulların kötü olması sebebiyle intihar girişiminde bulunduğunu söyledi.
- **01.10.2020 ve 02.10.2020 tarihlerinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan İ. N.: Mağdurlar Tatar G. R. ve Başkurt B. N. (Rusya vatandaşları) ve 4 çocukları ile tutuldukları , Hatay Geri Gündeme Merkezi hk da ;**

“Merhaba. Hatay şehrinde insan haklarının ağır bir ihlali olduğu için başvuruyorum. G. R. ve B. N. Rusya vatandaşları. Hatay İl Göç İdaresi Geri Gönderme Merkezinde tutuluyorlar, onlara herhangi bir devlet avukatı veya devlet tercümanı vermiyorlar. İdare çalışanları çok kaba davranıyorlar. Ahlaki baskı var. Bazı Rus vatandaşlarına yasal hakları olduğu halde siyasi sığınma hakkı verilmemektedir. Bu kurumun koşullarını görmeyi talep edin. Gerekli kurumlara yazın. Teşekkürler. 01.10.2020” demiştir.

Kayıp

- **10.01.2019 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan H. H (Suriye):**

“2015’de ağabeyim ve diğer kardeşlerimle Suriye Afrin’den Türkiye’ye geldik. Burada çalışıyorduk. Ağabeyim M.K. H, eşi ve beş çocuğu annem ve babamla birlikte Suriye’de kalmıştı. Şubat 2018’de ağabeyim, eşi ve çocuklarını ziyaret etmek için sınırdan geçip, geçerken de kimliğini sınırdaki askerlere vererek Afrin’e gitti. O sırada PYD asker topluyordu. Ağabeyim de savaşa gitmek istemediği için evden kaçmış. Ancak Özgür Suriye ordusunun (muhaliflerin) eline geçmiş. Onlar tarafından yakalandığına dair internetten muhaliflerin sayfasında fotoğrafını gördük. Bugüne kadar babam o tarafta birçok yerde araştırdı ama ağabeyimden bir haber alamadık. Türkiye’ye getirilip buradaki hapisanelerden birine konmuş olabileceğini düşünüyoruz. Ağabeyimi bulmak için yazışma vs girişimde bulunulmasını istiyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **04.02.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan S:** “Sayın İHD üyeleri, Almanya’dan yazıyorum size. Burada göçmenlerin hakları ilgili bir projede çalışıyoruz. Bir başvurucumuz bizden yardım talep etti. Kardeşi M.R. E. ‘nin (Suriye)Türkiye’den sahte belgeler ile 22 Ocak 2020 de çıkış yapmak istediğini ve bunu başaramadığını, muhtemelen tutuklandığını anlattı bize. Kardeşi kendisine bir kaç hafta önce konum atmış: Şeref Sok. No. 12, Gürpınar, 34528 Beylikdüzü/İstanbul. Biz araştırdık internetten ama bir bilgi bulamadık bu adres ile alakalı. Gecen hafta ise yeniden bir konum atmış kardeşi. Bu sefer: Karatepe, Sakarya Cad. No 2, 66100 Yozgat Merkez/Yozgat. Fakat bu adrese de baktık internetten. Sosyal Hizmetler Müdürlüğü çıkıyor. M.R. E. ‘nin nerede olduğuna dair hiç bir fikrimiz yok: cezaevinde mi, göçmen kampında mi bilmiyoruz? Kendisi halen kayıp. Bize bu konuda destek olursanız çok seviniriz. “

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **0.03.2020 tarihinde derneğimize telefon ve e-mail yoluyla İngilizce başvuruda bulunan T. A.;** Erkek kardeşi Z. A.'ı aradığını bildirdi. Kardeşinin 14 Aralık 2020'de ziyaret amacıyla ve normal vize ile Türkiye'ye geldiğini ancak 2 Ocak 2020'den bu yana kayıp olduğunu söyledi. Polise başvurduklarını ancak halen bir sonuç alamadıklarını ifade edip derneğimizden yardım talep etti.

Geçici Koruma Kimliği Alamama , ikamet verilmemesi , vatandaşlık verilmemesi

- **17.02.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. Y.:**

“Eşim G. H. (Suriye) ile resmi olarak 22.12.2014 tarihinde evlendik. Eşim Suriye vatandaşı ve savaş mağduru olarak Türkiye'ye kaçak yollardan giriş yaptı. Bizim bu evlilikten 3 çocuğumuz var. Eşim resmi olarak 3 yıl evli kaldıktan sonra Türk Vatandaşlığına geçiş için müracaatta bulundu. Eşimin pasaportu olmadığından dolayı pasaport çıkarmasını istediler. Biz de Suriye konsoloslukuna giderek pasaport çıkardık. Türkiye vatandaşlığına geçmesi için tekrar müracaat ettik. Bu sefer, eşimin resmi yollardan Türkiye'ye giriş yapmadığı için Türkiye'den 3. Bir ülkeye gidip resmi olarak vize başvurusunda bulunmak kaydıyla gidip gelmesini söylediler. Başka bir şansımız olmadığı için üçüncü bir ülkeye gidebilmek için araştırma yaptık. Araştırmamız neticesinde bütün ülkeler Suriye vatandaşlarından vize istiyordu. En son Ekvador ülkesi, vizesiz 90 gün kabul edeceklerini söylediler. Sonra, vize istemeyen resmi evrakla beraber İstanbul İl Göç İdaresinden, üçüncü ülkeye gidebilmek için izin sefer aldık ve uçuş için İstanbul havalimanına gittik. Ekvador'a direkt uçuş olmadığı için aktarmalı olarak Brezilya üzerinden 13 Ağustos 2019 tarihine bilet aldık. Uçuş saatimiz geldikten sonra uçağa bineceğimiz sırada Brezilya ülkesinden vize uygulaması konulduğu için uçağa bindirmediler. Vize kontrol memurları Brezilya'dan vize olması halinde geçiş izni verilebilir dediler. Mecburen geri döndük ve eşimin geçici koruma kimliği iptal oldu. Defalarca İstanbul İl Göç İdaresine başvuruda bulunmamıza rağmen kimliği verilmedi. Eşim mağdur durumda.

Eşimin kimliğinin çıkarılmasını ve seyahat özgürlüğünü elde etmesini, Türkiye vatandaşlığına geçmesi için gereken girişimlerin yapılmasını Türkiye vatandaşlığı haklarının verilmesi için yardımınızı talep ediyorum”

- **14.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve ailesi için yazılı başvuruda bulunan Ş. O. (Suriye):** “Yaklaşık 3 yıldır Türkiye'deyiz. Annem, babam ve ben hariç 3 kardeşim var. Tüm kimlik belgelerimiz Suriye'deki evde yandı, hiçbir belgemiz yok. Kimlik çıkarabilmek için Beyazıt'taki ve Tarlabası'ndaki göç bürolarına başvurduk. Ama hiçbir yerde bize belge vermediler. Kardeşim okula gitmek istiyor ama kimliği olmadığı için okula gidemiyor. Kimlik belgelerimizi nasıl çıkaracağımızı öğrenmek istiyoruz”

- **15.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan Z. E (Suriye):**

“Suriye'de yaşarken 2003 yılında üniversite okumak üzere Rusya'ya gittim. 2011'de pasaportumun süresi dolduğunda Suriye'deki savaştan dolayı pasaportumun süresini uzatmadılar. Ancak Suriye'de savaş olduğu için Rusya'da kalmaya devam ettim. 2018'e kadar Rusya'da kaçak kaldım. 2018'de master öğrencisi olmak için ikamet izni için başvurduğumda Suriye'ye deport ettiler. Suriye'de askeri

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

istihbaratın hapisanesinde 7 ay hapis kaldım. Sonra muhaliflerle bir mahkûm takası yapınca serbest bırakıldım. Türkiye'ye gelmek istedim. Kaçak girerken Hatay sınırında, Cilvegözü'nde, jandarma gönüllü olarak dönmek istediğime dair belge imzalayıp geri Suriye'ye gönderdi. Sonra tekrar kaçak gelmeye çalıştım, Eylül 2018'den bu yana Türkiye'deyim. Kahramanmaraş İl Göç İdaresine başvurdum. Daha önce Hatay'dan gönüllü olarak gitmişsin diye başvurumu kabul etmeyip ikamet vermediler. İstanbul'da başvurmaya korkuyorum, geri gönderirler diye. Kimlik çıkarabilirsem yine masterımı tamamlamak istiyorum. Kimlik belgesi çıkarmak, eğitimime burada devam etmek istiyorum”

- **21.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan A. D. (Suriye):**

“7 yıl önce Türkiye'ye geldim. 3 yıl önce Suriye'ye geri gittim ve 3 ay kaldım. Oturduğum eve bomba düşünce geri geldim. Kaçak yollarla geri geldim. Eşim ve 3 çocuğum İstanbul'da Fatih ilçesinde oturuyorlar. 3 çocuğum da okula gidiyor. ... numaralı eski geçici koruma kimliğimi Beyazıt İl Göç İdaresine verdim. Çünkü Türkiye'de durumumuz olmadığı için Suriye'ye dönmek zorunda kaldım. Suriye'de evimizi tamir edip geri dönecektik. Önce ben dönmeye karar verdim. Sonra ailemi yanıma alacaktım. Ama Esad'ın askerleri bana 10 gün süre verdiler evi terk etmem için. Terk ettim ve gidecek yerim olmadığı için Türkiye'ye dönmek zorunda kaldım. Ailemin yanına geldim. Kaçak olarak döndüm. Türkiye'de ikamet eden aileme bakıyorum. Kimliksiz hiçbir şey yapamıyorum, hastaneye gidemiyorum. Ekonomik olarak çok zor durumdayız. Ben kalp hastasıyım, eşim de hasta. Geçici koruma kimliğimin verilmesi için derneğinizden yardım talep ediyorum”

- **23.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. S. (Suriye):**

“Yaklaşık 2 yıl önce kaçak yollardan Halep'ten İstanbul'a geldim. Anne, baba ve iki kardeşi üç yıl önce Türkiye'ye gelmişti. Ailemin geçici koruma kimlikleri var. Ailemin oturumu İstanbul da. yaklaşık 1,5 yıl önce Sultanbeyli Yabancılar Şubesine başvurdum . Ancak kimlik vermediler. 1 ay kadar sonra bu defa Kumkapı Beyazıt Yabancılar Şubesine başvurdum. Burada da sözlü olarak 'evli olsaydın sana kimlik verebilirdik, evli değilsin' dediler. Son bir yıl içerisinde Sultanbeyli Yabancılar Şubesine 4 kez gittim. Kapıdaki görevli beni içeriye dahi sokmadı. Bütün ailem Türkiye'de ve İstanbul'da oturuyor. Babam engelli. Bana da geçici koruma kimliği ve İstanbul'da ailemin adresinde oturma izni verilmesini istiyorum.

- **13.10.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan H. N. Ç:**

“Merhaba, Bu maili arkadaşım S. A. (İran) adına yazıyorum. Kendisi Yalova'ya İran'dan din durumundan dolayı sığınmacı olarak giriş yapmıştır. İmza karşılığı orada yaşamış sonra orada kimsesi olmadığı için İstanbul'a gelmiştir. İstanbul'a geldikten sonra İran konsolosluğu sığınmacı durumu için imzaya gitmeyi bırakanlara pasaport vereceklerini söylemiş. Kendisi de imzaya gitmemiştir. Pasaportu yeni geldi teslim aldı fakat bu işlem 1 sene kadar sürdü. Şu anda da ailesi İstanbul'da yaşamaktadır. Annesi ve babası kendilerine buradan bir ev aldılar. A. de sığınmacı imzasının aktif hale gelip İstanbul'a transfer olmasını talep ediyor. Çünkü Yalova'da çalışmıyor, kimsesi de yok, geçim sağlayamıyor. Burada ailesinin yardımı ile yaşamını sürdürebilmekte. Bu durum ile alakalı desteğinizi rica ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **18.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve 2 çocuğu için yazılı başvuruda bulunan Suriye’li A. Al. M:**

“İstanbul’a 2012’de girişi yaptım. 2014’de Başakşehir ilçesinden kimlik aldım. 2016’ya kadar Suriye’ye sürekli gidip gelirdim. Mimar olduğum için Suriye sınırında mülteciler için yapılan projelerde çalışırdım. Her zaman düzenli bir şekilde pasaportumla giriş çıkış yapardım. 2016 sonrasında sınırlar kapandı ve bir daha Suriye’ye gitmedim. 2018’in başında evlendim. Evlendikten sonra evliliği kaydettirip veri güncellemesi yaptırmak için İstanbul Göç idaresine gittim. Oradaki görevde bulunan memur benim Suriye’ye gittiğimi öğrenince kimliğimi iptal etti. Ben olaydan sonra tekrar başvurular yapıp dilekçeler gönderdim ama olmadı. Sultanbeyli’de bulunan göç idaresine gidip denedim o da olmadı. Giresun’a gidip denedim, 6 ay bekledikten sonra oradaki memur bana artık İstanbul’dan veriyorlar oradan alabilirsin dedi. Bu arada 2 çocuğum oldu ama onlara bir kimlik çıkaramadım. Aynı zamanda kimliğim olmadı için tüm hayatım durmuş durumda. Hiçbir iş yapamıyorum.

Talep: Kendim ve çocuklarım için İstanbul’dan kimlik alabilmemiz için sizden yardım talep ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **25.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve 2 çocuğu için yazılı başvuruda bulunana. A.H (Suriye) :**

Aile olarak İstanbul’da yaşıyoruz ve 2 çocuğum İstanbul’da dünyaya geldi. Bu iki çocuğa kimlik alamadık. Herhangi bir sağlık problemi yaşadığında çocuklarım hastaneye gidemiyor.

Talep: İl Göç İdaresine dilekçe yazmama yardımcı olmanızı talep ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **26.10.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan R. A (Afganistan):**

“11 Aralık 2019’da Van’dan Türkiye’ye kaçak olarak girdik, 4 kişi. Girer girmez yakalandık. Polis bizi, Van Kurubaş geri gönderme merkezine götürdü. Orada 4 ay kaldık. Sonra bizi Osmaniye’ye götürdüler. Orada 3 gün kaldıktan sonra otobüsle Edirne’ye gönderdiler. Yunan tarafına geçelim diye. Biz Edirne’ye iner inmez İstanbul’a geldik. İstanbul’da mülteci başvurusu alınmadığını bildiğimden Kocaeli İl Göç İdaresine başvurdum. Ama başvurumu dahi almadan geri gönderme merkezine gitmemi söylediler. Ama oradan kimlik verilmediğini, deport edildiğini bildiğimden gitmedim. İstanbul’a döndüm. İstanbul’da Zeytinburnu’nda bir tekstil atölyesinde çalışıyorum. Afganistan’a dönemem. Taliban’ın ölüm tehdidi yayınladığı listede benim de adım var. Oraya dönersem hayatı tehlikem var. Benim ve üç kuzenim hakkında ölüm emri çıkarıldı.

Talep: Türkiye’de kalmak için kimlik belgesi almama yardımcı olmanızı istiyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Eğitim hakkı ihlali İkametin Uzatılmaması vs nedenler

- **17.02.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. S. L. (İran):**

“06.09.2001 İstanbul doğumluyum. Anadilim Türkçe, tüm okul hayatım İstanbul’da geçti ve devam ediyor. Şu an 11. Sınıf öğrencisiyim. 13.02.2020 tarihinde yabancılar şubesine ikamet iznini uzatmaya gittiğimde vermeyeceklerini söylediler. İran’a gidip öğrenci vizesi almamı söylediler. Benim İran’a gidip vize almam sorun yaşatabilir. Yaşım 18 olduğu için askere çağırabilirler. İran Milli Kartım

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

olmadığı için de zaman kaybedip okul dönemim bitebilir. Okul dönemim bittiğinde tekrar 11. Sınıfı okumam gerekecek. Hukuki bilgisizliğimden dolayı kısa dönem ikamet izni aldım. Ancak daha önce de belirttiğim gibi doğma büyüme ve eğitim hayatım İstanbul'da geçtiği için öğrenci ikamet izni alma zorunluluğu hâsıl olmuştur. Eğer öğrenci ikamet izni alamazsam öğrencilik hayatım ve ilerideki meslek hayatım tehlikeye düşeceğinden öğrenci ikamet izni almak benim için çok önemli. Eğitim hakkımın son bulmaması için öğrenci ikamet iznini talep ediyorum. Ayrıca ben de bir İranlı olarak İran'da askerlik yaşının gelmesinden ötürü insanların askerliğe gitmek zorunda olduklarını biliyorum. Ancak ücret ödeyerek bedelli askerlik yapılabilir. Ancak bu koşulda ailemin maddi durumu buna uygun değil" şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **26.12.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan M. S. Lalani:**

"12.02.2020 tarihinde öğrenci ikamet izni için başvuruda bulundum. Almış olduğum randevu covid-19 tedbirleri kapsamında ertelenmiş olup yeni bir randevu tarihi verildi. Ancak belirlenen tarihte il göç idaresine gittiğimde öğrenci ikamet izni talebimin reddedildiğini öğrendim. Akabinde bir dilekçe yazarak durumun önemini ilgili kişilere bildirdim. Söz konusu dilekçeyi göç idaresine teslim etmemden bir kaç gün sonra sms vasıtasıyla talebimin tekrar reddedildiğini öğrendim. Herhangi bir gerekçe sunulmadan öğrenci ikamet izni talebim reddedilmiştir. Menşe ülkem olan İran'a geri dönmem halinde askerlik yaşım geldiğinden dolayı askerliğe gitmek zorunda kalacağım ve bu durum hiç şüphesiz eğitim hayatım için telafisi güç olaylarla sonuçlanacaktır. Halen TOKİ Atakent Spor Lisesi okulunda 12. sınıfta öğrenci olarak eğitime devam etmekteyim. Bundan dolayı öğrenci ikamet iznimin reddedilmesi haksız olup eğitim hakkım elimden alınmaktadır. Bu konu da yardımcı olursanız sevinirim. Şimdiden teşekkür ederim. Sağlıcakla kalın" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Tedavi hakkı ihlali - ve kimlik belgesinin vb nedenler

- **27.02.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan A. R. (Pakistan):**

"2014 yılında Türkiye'ye yasal yolla geldik. Eşim ve bir çocuğumla geldik. Geldiğimizde bize ikamet belgesi verdiler. Daha sonra 3 çocuğumuz daha oldu. (Başvurucu bir kahvede sigortasız ve kaçak olarak çalışıyor. Eşi çalışmıyor. Çocuklar okula gitmiyor, yalnızca büyük çocuk A. M. A kuran kursuna gidiyor.) Türkiye'ye geldikten 8-9 ay sonra sokakta kalabalıkta kimlik belgemi kaybettim. Tekrar kimlik belgesi çıkarmak için defalarca İl Göç İdaresine başvurdum. Bu arada pasaportumun süresi de doldu. Pasaportumun süresini uzatmak için kendi konsolosluğumuza gittim. Ama uzatmadılar. Kimlik de alamadım. Uluslar arası koruma için Birleşmiş Milletlere başvurdum, onlar da Yalova İl Göç İdaresine yönlendirdiler. Ancak Yalova Göç İdaresi, orada yaşamam gerektiğini söyledi. Benim de orada kalacak yerim, yapacak işim olmadığından kabul etmeyip İstanbul'a döndüm. Yaklaşık bir hafta önce kızım İ. Z.'nin ateşi yükseldi. Kimlik belgemiz olmadığından hastanelerde sadece ücretli muayene olabiliyoruz. O yüzden kızım için bir eczaneye gidip ilaç aldım. Ancak kızım hala iyileşmeyince mecburen Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesine gittik. Orada muayene edip tahliller yaptıktan sonra çocuk servisine yatış yaptılar. 21.02.2020 tarihinde yatışı yapıldı. Tahlillerde kan değerleri düşük çıktı, demir eksikliği var dediler. 15 gün sonra Çocuk Hematoloji servisine kontrole gelmek şartıyla 25.02.2020 tarihinde taburcu ettiler. Hastane 4 gün için bize 3.897 TL fatura çıkardı. Bu parayı bir

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

şekilde ödedik. Kimlik belgelerimizin çıkartılması ve kızımın tedavisinin yapılması için yardımınızı istiyorum”

- **12.10.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve çocuğu için yazılı başvuruda bulunan V. A (Vatansız): çocuğu için tedavi hakkı, kimlik çıkartılma ve vatandaşlık talebi belirtmiş ve ;**

“Aslen Ukrayna kökenliyim. Sovyetlerin çözülüşüyle birlikte Özbekistan içerisinde kaldık. Özbekistan’da doğdum. Annem 1993 yılında kayboldu. Babam, nafaka vermemek için evlatlıktan reddetti. 2008 yılında Türkiye’ye kaçak yollarla geldim. Bir buçuk yıl Kumkapı Geri Gönderme Merkezinde kaldım. 2015 yılında Vatansız kişi kimlik belgesini aldım. 14.06.2018 tarihinde İstanbul’da Suriye uyruklu, 2019 yılında Türkiye vatandaşı olan O. A. isimli kişiyle evlendim. 11.08.2020 tarihinde bir çocuğumuz doğdu. Eşimle resmi olarak evlenmemize rağmen eşim nüfus kayıtlarında bekâr görünüyor. Bu yüzden yeni doğan çocuğumuzun kayıt işlemlerini, hastalık takiplerini, aşılarını dahi yaptırıyoruz. Eşimin medeni durumunun evli olarak değiştirilmesi için 1,5 yıl önce Tuzla Kaymaklığına başvuru yaptık. Bugüne kadar, Ankara’dan haber bekliyoruz diye bizi beklettiler. Önce 05.01.2018 tarihinde vatandaşlık başvurusunda bulundum. Eksik gün nedeniyle reddedildi. Sonra Haziran 2018’de oturma izni ile Türkiye’de kalışım 5 yılı bulunca tekrar vatandaşlığa başvurdum. Hala başvurumla ilgili bir gelişme olmadı.

Talep: Çocuğumuzun kayıt işlemleri için eşimin medeni hali ile ilgili yaptığımız başvurunun bir an önce sonuçlandırılması için girişimde bulunulması, vatandaşlık başvurum ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmasını talep ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **26.10.2020 tarihinde derneğimize kendisi ve iki kardeşi için yazılı başvuruda bulunan Z. A (Afganistan): tedavi hakkı, sığınma ve kimlik talebi -**

“11 Aralık 2019’da Türkiye’ye Van’dan kaçak yollarla giriş yaptık, 4 kişi, ben, iki kardeşim ve kuzenim. Girer girmez yakalandık. Polis, Van Kurubaş Geri Gönderme Merkezine götürdü. 4 ay geri gönderme merkezinde kaldık. Oradan bizi Osmaniye’ye götürdüler. Orada 3 gün kaldıktan sonra bizi otobüse bindirip Edirne’ye gönderdiler. Oradan Yunanistan’a gidelim diye. Orada biz hiç kalmadık. Araba ile İstanbul’a geldik. İstanbul’da başvuru almadıklarını öğrendiğimiz için İl Göç İdaresine başvurmadık. Benim şu an hiçbir belgem olmadığı için hastaneye gidemiyorum. Tuzla’da bahçelerde çalışıyorum. Bir an evvel kimlik almam gerekiyor. Afganistan’a dönemem. Orada televizyonda çalışıyordum. Taliban beni, iki kardeşimi ev amcamın oğlunu ölümle tehdit etti. Oraya dönersem hayati tehlikem var. Afganistan’da hakkımızda ölüm emri çıkarıldı.

Talep: Türkiye’de kalmak için kimlik belgesi almama yardım etmenizi istiyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **16.11.2020 tarihinde başvuruda bulunan T. G. ;**

Suriyeli M.P. nin eşinin Avcılar Devlet Hastaneye sevk edildiğini, ekonomik durumları uygun olmadığı için sorun yaşadıklarını, bir hayırsever tarafından hastane masraflarının karşılandığını. Yanlış tedavi neeniyle İl Sağlık md lüğüne şikayette bulunulduğunu, mağduriyetlerinin önlenmesi için destek talep ettiklerini bildirmiştir.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **19.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. Huriye (Suriye): Eşi ve çocuğu için kimlik talebi, 1 aylık çocuğunun tedavi masrafları için hastanede rehlin tutulması -**

“Oğlum M. H. 16.09.2020 doğumludur. Nefes almakta zorluk çektiği için 12 gün önce Hamidiye Etfal Sarıyer Hastanesine yatışını yaptırdık. Bebeğin tedavisi bittiği halde bana verilmiyor. Hastane 41.000 TL para karşılığında bebeğimi bana vereceğini söylüyor. Bebeğimin kimlik kartını alamadım. Beyazıt'ta göç idaresine gittim. Eşimin de Bursa 22. Noterlikten alınmış ferdi nüfus kayıt örneği olmasına rağmen ve eşim için başvurmadım rağmen kimlik çıkaramıyorum. Eşimin kimliği olmadığı için bebeğimize kimlik çıkaramıyorum.

Talep: Param olmadığı için ödeme yapamıyorum, bebeğimi almam konusunda yardımınızı talep ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **25.11.2020 tarihinde derneğimize telefon yoluyla başvuruda bulunan T. E G;**

Suriyeli B.A.A'nın kimliği yok ve İstanbul'da kimlik verilmiyor. Ancak kronik hastalıkları, ayaklarında oluşan yaralar ve ağır enfeksiyon nedeniyle başka şehre seyahat etmesi de mümkün değil. Kimliği olmadığı için hastanede sağlık hizmeti verilmiyor. Kalacak evi olmadığı için Aksaray'da bir işhanının girişinde yaşıyor. Bugün saat 11.30 civarı polis gelerek bu kişiyi almak istemiş. Bu kişi nezarete kalamaz acil hastaneye yatması gerekiyor, yardımınızı bekliyor” demiştir.

- **12.12.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunanAfganistan):**

“LGBT bireyim, sağlık sorunlarım var. İstanbul'da ikamet etmekteyim, öğrenci ikamet ile kalmaktayım. Sağlık sorunlarım var. Sağlık sigortam yok. Gerçekten çok zor durumdayım, ne yapacağımı bilmiyorum. Hayat gerçekten çok zor benim için. Lütfen bu konuda yardımcı olursanız sevinirim. ” şeklinde beyanda bulunmuştur.

İşsizlik, yoksulluk, TC vatandaşı olmadığından ekonomik yardım alamama, Valilik, kaymakamlık, belediyelerin yardım vermemesi

- **10.04.2020 tarihinde derneğimizi telefonla arayarak kendisi ve ailesi için başvuruda bulunan K.B.(Suriye):**

Selamünaleyküm, ben K. B., evliyim bir tane çocuk var. Dört aylık oldu. Ben tekstil işi yapıyorum lakin beş aydır işe gitmiyorum. Göz görmem zayıf ve elimde ve ayağımda engelli rapor var %53. Başka kimsemiz yok. Çok borcumuz var, ev kira 670 TL. Ağabeyim şehit oldu, rabbimden başka kimsem yok. Çocuk bebek süt, ıslak mendil ve bez almaya ihtiyaç var. Gıda, yemek ihtiyaç var. Lütfen bana yardım edin. Allah sizden razı olsun.

Suriyeliyim, Rakka 01.01.1993 doğumluyum. 2016'da bir tek kardeşim vardı, İŞİD onu öldürdü ve evimizi yaktı. Ben başımdan ve elimden yaralandım, amcam öldü. Ben ve annem 2015'de Türkiye'ye geldik. Babam gelmedi, ablam ve babam orada kaldı. Şimdi Suriye'de bizim hiçbir şeyimiz kalmadı, her şey battı. Ben evliyim, 4 sene önce evlendim. Dört yıldır çocuk yoktu, çocuk olsun diye ameliyat oldum, eşim de film çekti. Çocuk olsun diye dört senedir çok uğraştık. Dört ay önce Allah bize bir kız verdi. Ama kızım 7 dakika oksijensiz kaldı, çok zarar gördü, 10 gün yoğun bakımda kaldı. Ben elimden ve ayağımdan ameliyat oldum. Annem şeker, tansiyon, kalp hastasıdır. Annemin babası 2017'de Suriye'de vefat etti, annem mecburen cenaze için Suriye'ye gitti. Ben göz, el ve ayağımdan

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

engelliyim. Üç ay önce elim kırıldı. Ben düz makinede çalışıyorum ama gözümde sıkıntı var diye kimse beni işe almıyor. Gözümde iki ameliyat olmam lazım ama çok zor. Ben Esenyurt'ta oturuyorum, 670 TL kira ödüyorum. Eşim normal doğum yapmadı, sezaryen oldu. Sizden rica ediyorum, bana yardım edin. Kızıma süt, bez lazım ama kimse beni işe almıyor, kimse yardım etmiyor. 3000 TL borcum var. Allah sizden razı olsun, çok teşekkürler.

- **28.04.2020 tarihinde derneğimize telefon mesajı yoluyla başvuruda bulunan S.A. (Suriye):**

“Selamünaleyküm, hayırlı günler dilerim, hayırlı mübarek Ramazan ayı inşallah.

Benim ismin S. A., Suriyeliyim, Halep'ten geldim, 3 yıldır Türkiye'de mülteciyim. Ben inşaat işi yapıyorum lakin ben üç aydır işe gitmiyorum. İnşaatta ikinci kattan düştüm, kaza yaptım. Ayağımdan, başımdan ve elimden yaralandım, sigortam yok, tazminat almadım. Üç tane çocuğum var ve bir çocuğum da doğduktan bir hafta sonra öldü. Çünkü Türkiye'ye geldiğimizde hanım hamileydi, çünkü Suriye'de bizim evimizi yok ettiler, hanım çok korktu. Doktor, hanım korktuğu için çocuk yaşamadı dedi. Bunların hepsi savaştan dolayı oldu. Hanımla benim üç tane çocuğumuz var. En büyük oğlum 13 yaşında, kızım 11 yaşında, küçük oğlum da 5 yaşında. Küçük oğlumun gözü şaşlı ve zayıf görüyor. Ben İstanbul Esenyurt'ta oturuyorum, evimiz bodrum kat ve 680 TL kira ödüyorum. Benden başka çalışan yok. Markette borçla gıda aldık ama borcumuzu ödeyemediğimizden market sahibi artık bir şey vermiyor. 3500 TL borcumuz var ve çok muhtaç durumdayız. İnşallah bize yardım edersiniz, evde gıda ve maddi yardım lazım. Faturaları ve ev kirasını ödeyecek imkânım yok. Lütfen yardım edin. Teşekkür ederim.

- **27.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek kendisi ve kızı için başvuruda bulunan B. M. (Cezayir)**

Başvurusunda : “1,5 yıldır Türkiye'de yaşıyorum ve 1 yaşında D. M. F. adında bir kızım var. Çocuğumun babası I. F. 4 yıldır Türkiye'de bulunuyor. Resmi evliliğimiz yok, ayrı yaşıyoruz. Ben çocuk küçük çalışmıyorum, ailemin ve arkadaşımın desteğiyle yaşıyorum. 2 aydır Pandemi nedeniyle arkadaşımı işsiz kalmış ve ev kirasını ödeyemiyoruz. Çocuğumun babası Beyazıt'ta İssam Cargo'da çalışıyor. İkamet izinlerimiz var, Türkiye'de yasal olarak kalıyoruz. Babası, çocuk için ayda sadece 100 TL yardım ediyor. Maddi destek ihtiyacım var ve eğer uzlaşarak daha fazla para ödemezse nafaka davası açılması için hukuki destek istiyorum.”

Seyahat hakkı ihlali, Pandemi nedeniyle ülkesine dönememek

- **20.04.2020 tarihinde derneğimize İngilizce olarak gönderdiği e-maile başvuruda bulunan A.F.F.(Kamerun);** Transit geçiş için İstanbul'da bulunduğunu, ancak ülkesinin pandemi şartları nedeniyle ülkesine geri dönemediğini, ayrıca 34 haftalık hamile olduğunu, burada yaşama imkanı bulunmadığını, yolculuk sırasında birlikte olduğu kişilerden birisinin, durumunu görüp birkaç günlüğüne kendisiyle kalabileceğini söylediğini, Şu an için geçici olarak onlarla kaldığını ama sonrasında ne yapacağını bilemediğini yazmış. Burada herhangi bir tanıdığı veya ailesinin olmadığını ifade etmiş.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **06.05.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan A. Hamad:** Kendisi ve birlikte olduğu yaklaşık 200 kişi için başvurdu.

<p>"To whom reading this email and they part of the humanity. We are a group of people as familys ,old men , youths , and girls,, residentse of West Bank We came to Turkey for Study, Tourism , Trading and some for Medication . And most of us came in the last couple months ago . As we all know because of COVID 19 emergency situation all the border and airport is locked down . We asked the Palestinian embassy and Jordanian embassy in Turkey to help us to coming back home as emergency flight but they didn't help. We as 200 people in Turkey we feel like lost we don't know what to do we have been about 2 month asking for help from Embassies and human rights organization just to let us comes back to our homes safty. We begged them and it doesn't works. We can't wait any more the virus is so close and we don't have enough money to pay for hospitals. We are really in bad situation here in Turkey. We also tried to contact the Israeli embassy and Israeli government to help us to get back to our home in West Bank by using Ben gurion airport. We all know it's not easy but please we are begging you to take it as humanity situation we just wanna go home we don't need money or anything just let us go home by emergency flight with low cost. Thanks for all who have time to help us and i wish it be in the history books as a great thing you do it. Sender : A.</p>	<p>"bu maili okuyanlara ve onlar insanlığın bir parçası . Biz, Batı Şeria'da yaşayan aileler, yaşlılar, gençler ve kızlar olarak bir grup insanız. Türkiye'ye Eğitim, Turizm, Ticaret ve İlaç Tedavisi için geldik. Ve çoğumuz son birkaç ay önce geldik. Hepimizin bildiği gibi, COVID 19 acil durumu nedeniyle tüm sınır ve havaalanı kilitlendi. Filistin büyükelçiliğinden ve Türkiye'deki Ürdün büyükelçiliğinden acil uçak olarak eve dönmemize yardım etmelerini istedik ama yardım etmediler. Biz Türkiye'de 200 kişi olarak kendimizi kaybolmuş gibi hissediyoruz, ne yapacağımızı bilmiyoruz, yaklaşık 2 aydır elçiliklerden ve insan hakları örgütünden sırf evimize güvenli bir şekilde dönmemize izin vermek için yardım istiyoruz. Onlara yalvardık ve işe yaramıyor. Virüsün bu kadar yakın olmasını bekleyemeyiz ve hastanelere ödeyecek kadar paramız yok. Türkiye'de gerçekten kötü durumdayız. Ayrıca Ben gurion havaalanını kullanarak Batı Şeria'daki evimize geri dönmemize yardımcı olması için İsrail büyükelçiliği ve İsrail hükümeti ile iletişime geçmeye çalıştık. Hepimiz bunun kolay olmadığını biliyoruz ama lütfen bunu insanlık durumu olarak kabul etmen için yalvarıyoruz, sadece eve gitmek istiyoruz, paraya ihtiyacımız yok, sadece acil uçuşla düşük maliyetli eve gidelim. Bize yardım edecek vakti olan herkese teşekkürler ve keşke bunu yapmak harika bir şey olarak tarih kitaplarında yer alsın. Gönderen : A</p>
--	--

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **08.06.2020 tarihinde e-mail yoluyla derneğimize başvuruda bulunan A. (Ürdün):**

<p>“My name is A. I am from Jordan and living now in Istanbul. I looking for a free and safe country to start a new beginning with my daughter.</p> <p>My case has a lot of details so I mention just what is important, I do not pray and my husband see me eating in Ramadan and I have open and free mind that appear in my social life with my husband. My husband go to my father and by the way both of them are members of Muslim brotherhood and threatened to divorce me if I do not change my thoughts and start praying. So my father threatened he will put me in a mental hospital if I don't change my mind and also my husband threatened me he will take my daughter by Jordanian law. The law in Jordan in divorce cases is Islamic so I will lose the custody definitely, by the way I have evidences prove that I get threat from my father and my husband. That all happen in Jordan so I say for them I will change my thoughts and pray to have enough time to find help, I came here in Istanbul and I call with human organization working with UN and the lady in call asked some uncomfortable questions and say information it is not correct and not logic so I afraid, then the unknown number keep calling me several times so I afraid more. If I get a support then I will feel safe to remove my hijab and stop pretending praying and fasting without to say anything about my religion believe, then get a divorce in Istanbul with full custody or at least ask a signed paper from my husband that allow me bring my daughter with me to third country.</p>	<p>Benim adım A. Ürdün'denim ve şu anda İstanbul'da yaşıyorum. Kızımla yeni bir başlangıca yapmak için özgür ve güvenli bir ülke arıyorum.</p> <p>Benim durumumda pek çok detay var, bu yüzden neyin önemli olduğunu söylüyorum. Ben dua etmiyorum ve kocam beni Ramazan ayında yemek yerken görüyor. kocamla sosyal hayatımda açık ve özgür bir anlayışım var.</p> <p>...düşüncelerimi değiştirmem ve dua etmeye başlamazsam beni boşamakla tehdit ediyor. Bu yüzden babam, fikrimi değiştirmesem beni akıl hastanesine yatırmakla tehdit etti ve ayrıca kocam beni Ürdün yasalarına göre kızımı alacağı konusunda tehdit etti. Ürdün'de boşanma davalarındaki yasa İslami olduğundan, babamdan ve kocamdan tehdit aldığımı ispatlayan kanıtlara sahip olduğum için kesinlikle rahatsız edileceğim.</p> <p>Bunların hepsi Ürdün'de oluyor, bu yüzden onlara düşüncelerimi değiştireceğim ve dua edeceğim dedim. Yardım bulmaya yetecek kadar zamanım olması için dua edeceğim, buraya İstanbul'a geldim ve BM ile çalışan insan örgütünü aradım ve görüşme yapan bayan bazı rahatsız edici sorular sordu ve bilgi doğru değil, mantıklı değil dedi.</p> <p>bilinmeyen bir numara beni arayıp duruyor, bu yüzden şimdi daha çok korkuyorum.</p> <p>Bir destek alırsam, sonra İstanbul'da tam velayetle boşanır veya en azından kocamdan izin veren imzalı bir kağıt isterim. kızımı üçüncü ülkeye getürmek için.</p> <p>Gerçekten iltica başvurusunda bulunmak istemiyorum, din kişisel bir şeydir, inandıklarımı veya inanmadıklarımı insanlara, mahkemeye veya herhangi bir</p>
--	---

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

I really do not want apply for asylum, religion is a personal thing, I don't have to tell people or the court or any organizations what I believe or not believe, unfortunately applying to asylum and get a divorce in Istanbul involve a high risks, in addition asylum visa will be evidence that may be used in Jordanian family court in any time until my daughter reach 18, but this is the only choice I have now.

Yesterday my husband tell me what your believe or I make a divorce, I don't mind that but I need help in custody case because he will force religion on her, and I really don't she noticed that there are struggle I need go to free and safe country. I go today to police and they do nothing. Please support me. Thank you"

kuruma anlatmak zorunda değilim, maalesef İstanbul'da iltica başvurusu yapmak ve boşanmak çok riskli. Buna ek olarak, sığınma vizesi istersem , kızım 18 yaşına gelene kadar herhangi bir zamanda Ürdün aile mahkemesinde kullanılabilir bir kanıt olacak, ancak şu anda sahip olduğum tek seçenek bu.

Dün kocam bana neye inandığınızı söyle yoksa boşanırım dedi. bunu umursamıyorum ama velayet davasında yardıma ihtiyacım var. çünkü ona dini dayatacak ve gerçekten özgür ve güvenli bir ülkeye gitmem gerekiyor. Bunun için polise gidiyorum ve hiçbir şey yapmıyorlar. Lütfen beni destekleyin. Teşekkür ederim"

- **23.07.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan M. A.:**“Almanya’dan baldızım İstanbul’a geldi ve yeni fark etti, Alman oturma süresi bitmiş diye. Hemen Almanya’daki yabancı polis ile iletişime geçmiş. Yabancı polis de İstanbul’daki Alman başkonsolosluğuna 1 aylık geçerli oturma faksılamış geri gelebilir diye. Ama İstanbul’daki Almanya konsolosluğu sorun çıkarıyor. En geç 10’uncu ayın sonunda randevu veriyorlar, bu da çok geç olur. Çünkü 11.8.2020’de üniversiteye başlaması lazım. Eğer o tarihte üniversitede olmazsa bir sene boş kalıp bir sene sonra başlayabilir ancak. Sizden rica ediyoruz bize yardım ediniz lütfen. Saygı ve hürmetimle, ” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **16.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan C. E. A. B’nin (Fas-Fransa) sözlü aktarımına göre:**

6,5 yıl önce Fas’tan Suriye’ye kızı ile birlikte geçmişler. Kızı D. E. A. B. (Fas-Fransa vatandaşı) ’nin şu an 3 çocuğu var. Başvurucu, geçen Haziran ayında Türkiye’ye gelmiş ve gelirken herhangi bir sorun çıkmamış. Ancak kızı ve kızının üç çocuğunun Cilvegözü sınır kapısından geçişine izin verilmemiş. Şu an İdlib’deymiş. Başvurucu, İstanbul’da Fransız konsolosluğuna gitmiş, ancak onlar da bizim açımızdan yapacak bir şey yok demişler. Kızının ve torunlarının Türkiye’ye gelmelerine izin verilmesini istiyor.

- **28.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan S. O (Rusya Federasyonu):**

“2013’de yasal yolla pasaportla Türkiye’ye geldim. Buraya geldikten sonra ikamet için başvurduğum, kabul edildi. Kargolarla çalıştım, tamirat işleri, özellikle buzdolabı tamiratı işlerinde çalıştım. Ben Türkiye’ye geldikten bir buçuk yıl sonra Dağıstan’da polis ailemin evine gidip beni sormuş, Türkiye’ye

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

neden geldiğimi sormuşlar. Ailemi tehdit etmişler, “İnterpol’e vereceğiz, hakkında arama çıkaracağız” demişler. Bu olaydan 6 ay sonra, yani ben Türkiye’ye geldikten iki yıl sonra hakkında İnterpol araması çıkarılmış, İŞİD’li olduğum iddia edilerek. İnternette akrabalarım aracılığıyla böyle bir arama olduğunu öğrendim. 2016’da yine Kayaşehir’de otururken polis eve geldi, gözaltına alındım. Benden başka çok sayıda kişi de alınmıştı. 2 yıl Maltepe 3 Nolu L Tipi cezaevinde tutuklu kaldım. 2 yılın sonunda denetimli serbestlikle bırakıldım. Halen mahkeme sürüyor ve yurt dışı çıkış yasağım var. İnterpol aramasının kaldırılmasını istiyorum. Pasaportumun süresi yakında doluyor, yenileyemiyorum. Bu arama kararının kaldırılmasını istiyorum”

Mahkum değişim anlaşması çerçevesinde İran’a iade talebi

- **Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesinden 15.10.2020 tarihinde mektupla başvuru yapan M. Ersen (İran); İrana iade talebi**

“Sevgili İHD çalışanları merhabalar,... Ben bu mektupta size bir konu ile ilgili bilgilendirme yapacağım ve desteğinizi talep edeceğim. ...

Ben İran vatandaşıyım. Dokuz yıldır adil olmayan bir şekilde Türkiye cezaevlerinde tutulmaktayım. Bu sürenin 7 yılını Tekirdağ F Tipi cezaevinde geçirmekteyim. Türkiye’de hiçbir aile ferdim ve akrabam yoktur. Dokuz yıllık cezaevi süreci benim açımdan tam bir mağduriyet süreci oldu. Hiçbir şekilde aileme görüşme imkânım olmadı. Daha önce görüş için Adalet Bakanlığı izni gerekiyordu, sonra da cumhuriyet başsavcılığı iznine bağladılar. Dokuz yıl ailemin yüzünü görmedim. Elbette onlar da benim yüzümü görmediler. Annem ve babam çok yaşlıdır, bir sürü hastalıkları vardır. Aileme daha yakın bir yerde cezamın geri kalan 14 yılının infazı için çok uğraştım ama bir işe yaramadı. Burada adeta mahsur ve mağdur bir şekilde tutuluyorum. Türk Ceza kanununda mahkûmun cezasını ailesine yakın bir yerde infazı öngörülüyor ama bu hiçbir şekilde uygulanmıyor. Tam altı yıldır uğraşıyorum ama her defasında yazdığım dilekçeye ret cevabı geliyor.

Artık bu şekilde yaşayamıyorum. Bu durum psikolojimi fena şekilde bozuyor. Sesimi duyuracak hiç kimsem yok. Ben 12.10.2020 tarihinde pazartesi saat 08.00’de bu duruma karşı ölüm orucuna başlamış durumdayım. Bu mektubu size yazarken 4. Günümde devam ediyorum. Ben bu eyleme sadece su içerek devam ediyorum. Artık 60-65 kilo civarında bir insanın sadece su tüketerek kaç gün yaşayabileceğini yetkililer hesaplamalıdır. Ben çok kararlıyım. Bu eylemde ölebilirim ama asla bırakmayacağım. Son nefesime kadar devam edeceğim.

Sizden istediğim ise yapabileceğiniz bir şey varsa yapın, Sonsuz... saygılarımla. 15.10.2020 M.Ersen”

Başvurucu 21.10.2020 tarihinde gönderdiği 2. mektubunda ;

“...Ben Türk Devletinin hukuk devleti olduğuna inanmak ve güvenmek istiyorum... Zaten Türk Ceza Kanunu mahkûmun cezasının ailesine yakın bir yerde infazını öngörmektedir. Ancak ben ailemden çok uzak bir yerde yıllardır tutulmaktayım. Bu, kendi başına bir hak ihlalidir. Benim bu eylemim bu hakka sahip olmak içindir. Bu haktan daha masum bir şey olabilir mi? Ben bu hakkımın yerine getirilmesini ve vatandaşı olduğum İran İslam Cumhuriyetine iademi talep ediyorum. Bu şekilde yaşayamıyorum. Burada kendimi yalnız hissediyorum. Bu durumdan dolayı psikolojik olarak zorlanıyorum. Dokuz sene bu şekilde yaşamaya zorlandım ama artık bu durumu sürdüremiyorum. Buna acilen bir çözüm bulunmasını talep ediyorum. Bu durumdan dolayı o kadar zorlanıyorum ki

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

deyim yerindeyse ölümü çare olarak görüyorum. Türkiye-İran arasında mahkûm verme anlaşması kriterleri çerçevesinde ülkemde de cezamın bakiye kısmını çekebilirim.

Başvurucu 3. Mektubunda ; “Merhabalar, Faksınızı aldım. Bana karşı gösterdiğiniz duyarlılık için ne kadar çok teşekkür etsem azdır. Bana sorduğunuz soruları cevaplamaadan önce bir gelişmeyi sizinle paylaşmak istedim.

Ben şimdi biraz iyiyim. 20.10.2020 tarihinde bulunduğum cezaevi kurumu 1. Müdürü benimle görüşerek sıkıntılarımı dinledi. Haklı olduğumu kabul etti. Tekirdağ’ın ailemden çok uzak olduğunu, talebim yerine getirilene kadar en azından Ağrı-Doğubayazıt’a sevkimin çıkarılması için elinden geleni yapacağını, önümüzdeki ay sevkler açılır açılmaz ilk önceliği bana tanıyacaklarına söz verdi. Oraya gitmem için iyi halli olmam gerektiğini söyledi. İş yokuşa sürmemek için ve bu iyi niyeti boşa çıkarmamak için eylemi bıraktım. Şimdi ölüm orucunda değilim. Ama sevk meselesi henüz kesinleşmiş bir şey değil. Tekirdağ’a nazaran sevkimin Doğubayazıt’a çıkması elbette ailem için daha iyi bir yer. Ama bu benim mağduriyetimi bitirecek bir çözüm değil. Çünkü hala Türkiye’de olacağım ve bir sürü sıkıntı çekmeye devam edeceğim. Kalan cezamı ülkemde çekmekte kararlıyım ve bunu çok istiyorum. Bu sorunumun çözümünde en iyi rolü siz oynayabilirsiniz. Bu konuda size güvenim tamdır. ...” demiştir.

Ayrımcılık, tüketici hakları ihlali, dolandırıcılık

- **29.07.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. S:**

“Yaklaşık 9 ay önce Türkiye’ye yasal yolla geldim. Üsküdar Üniversitesinde Kimya ve Biyoloji Mühendisliği okuyorum. Şu an Türkçe Dil Programına devam ediyorum. Geldiğimde M. E. adli kişiden oda kiraladım, kardeşimle birlikte. O zaman hiçbir şey bilmediğimden hazırladığı ev sözleşmesini imzaladım. Daha sonra bunun yasal bir kontrat olmadığını öğrendim. Bu nedenle nüfusa kayıt yaptıramadım. Sözleşmede kira 400 TL yazıyordu ama 500 TL istiyordu. 2020 için de 550 TL istedi. Ben de oradan çıktım, yaklaşık bir ay önce başka bir yere taşınıp yasal kontrat yaptık, nüfusa kaydımı yaptırdım. Ama şimdi o eski ev sahibi beni sürekli arayıp para istiyor. Vermezsem hem polise şikâyet edeceğini hem de üniversiteyle konuşup bana sorun çıkarttıracağını söylüyor. Diğer kiracı öğrencilerle konuştum, onlara da aynısını yapıyormuş. Hem yasal kontrat yapmıyor, hem kontratta yazandan fazla para alıyor hem de her yerde depozito bir kira bedeli iken o bizden 2 kira depozito aldı. Depozitoyu da iade etmedi. Ayrıca diğer Arap öğrencilere ve bana, kesinlikle Türklerle konuşmayın, onlar çok kötü diyor. Bizim bir şeyleri öğrenip onun sahtekârlığını anlamamızı istemiyor. Ayrıca benim ve kardeşimin adına camiden yardım alıyor. Bana sadece bir kere 50 TL verdi, başka vermedi.

Talep: Bu kişinin cezalandırılmasını istiyorum, bizim adımıza para toplayıp bize vermiyor. Beni ve kardeşimi rahat bırakmasını istiyorum”

- **05.10.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan S. R. K Hindistan:**

“2 Haziran 2017’de pilotluk eğitimi için İstanbul’a geldim. 55.000 euro ödediğim pilotluk eğitiminde öğrenim göremedik, paramızı da ödemediler. Benim gibi başka öğrenciler de var. T Air adındaki kuruma banka aracılığıyla ödeme yaptım. Onların aldatıcı ticari politikasıymış. Ben hala paramı geri alamadım. “T Air” bize gerekli uçuş derslerini vermedi. Daha sonra “P.İ. F. Academy” ye başvurudum.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Onlar da bir başka sahte uçuş okulu. Onlara da 10.200 Dolar verdim. Onlar da beni kandırdı” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **06.10.2020 tarihinde derneğimize telefon yoluyla başvuruda bulunan Ş. B: (Tacikistan)**

“Beş aydır Fatih semtinde bir binada iki yeğenimle birlikte kirada oturuyorum. Kira sözleşmemiz yok. Ancak kiramı ve aylık faturalarımı düzenli ödüyorum. Faturalar da benim adıma değil. Binanın suyu ortak vanadan geliyor. Evimiz beşinci katta olduğu için bizim evimize su çok az çıkıyor ya da çoğu zaman çıkmıyor. Ev sahibi suyu kişi başı 30 TL olarak alıyor. Bizden de her ay 90 TL su parası istiyor. Ancak bize doğru düzgün su gelmediği için itiraz ettik. İtirazımızı dikkate almadı, üstelik bizim evin suyunu tamamen kesti ve beğenmiyorsanız çıkın gidin dedi. Önceden hiç olmazsa geceleri biraz su akıyordu, şimdi hiç suyumuz yok. Dün gece ev sahibiyile konuştum, resmen yalvardım suyu açması için, komşularımız da durumumuza şahit oldu ama açmadı. Çok mağdur durumdayız. Başka bir eve taşınacak ekonomik durumumuz da yok. Yardımınızı istiyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **17.11.2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan S. R. Khomain (Bangladeş):başvurusunda özetle;**

“3 yıldan fazla süredir İstanbul'da yaşayan pilot öğrenciyim. Pilotluk eğitimi için başvurduğum, T air ve İstanbul Uçuş Akademisi verdiği sözleri tutmadı. Dolandırıldım. Mağdur oldum. Yardımınızı istiyorum. Bangladeşliyim. Geçmişte Türkiye başkan yardımcısına ve Ulaştırma bakanına e-posta göndermiştim, ancak bana yanıt gelmedi. Tüm belgelerim var. Bana cevap verdiğinizde, tüm belgelerimi sunacağım. “ demiştir.

Kadına Yönelik Şiddet, cinsel istismar

- **19.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan İ. M (Pakistan):.**

“3 yıl önce Türkiye'ye yasal yollarla geldim. 9 aydır M. F adında Pakistanlı bir erkek arkadaşım var. O Çorlu'da yaşıyor. İki buçuk ay önce beni Çorlu'ya çağırdı ben de gittim. Orada yalnız yaşıyordu. Onun yanındayken bana fiziksel şiddet uyguladı. Kollarımı sıktı, vurdu. Orada onunla bir gece kalıp İstanbul'a döndüm. Bana şiddet uyguladığı için polise gideceğimi söyledim. O da, benimle evleneceğini, beni sevdiğini söyledi, şikâyet etmedim. Bu arada ailesine benim telefonumu vermiş. Onun ailesi beni Pakistan'dan aradı ve oğullarının beni sevdiğini evlenmek istediğini söyleyip şikâyetçi olmamamı istediler. 15 gün sonra beni tekrar Çorlu'ya çağırdı. Gidip bir gece kaldım ama bu sefer bana, ilişkimiz bitti dedi. Geçen cumartesi öğlen arayıp, ben kaçıyorum, ne yaparsan yap, istersen polise de gidebilirsin dedi. Benim psikolojim çok bozuldu, intihar etmeyi düşündüm. Ev arkadaşım polise haber vermiş. Arkadaşım beni hastaneye götürdü. Doktor psikolojimin bozuk olduğunu söyleyip ilaç verdi. Erkek arkadaşım bana sürekli mesaj atıp, polise gidersen resimlerimizi, mesajlarını Pakistan'daki aileme göndereceğim diye tehdit ediyor. Korkuyorum. Ben buraya okumaya geldim. Benim fotoğraflarımı ve mesajlarımı aileme göndermemesini istiyorum. Ceza almasını istiyorum. Çünkü başka kadınlara da aynısını yapabilir”

- **26.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. Z (İran) .:**

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

“Ben Türkiye’ye 1998’in sonlarında geldim, Türkiye vatandaşıyım. K. Z. R. (İran) isimli kişiyle 2015’de nişanlandık, 2016’da İran nikâhı ile evlendik. Bu süre içerisinde hiç çalışmadı, hep benim kazandıklarım ile geçindik. İki kere beni darp ettiği için karakola şikâyet ettim. Şu an, kamu davası açmışlar, bir mahkeme devam ediyor. Uzlaştırma için gelen kişiyle geçen hafta görüştük, sonra yine bana hakaretler edip tehdit etti. 07.10.2020’de duruşmamız var. Bu kişi, İran’da siyasi olduğunu söylüyor ama orada siyasi falan değilmiş. Türkiye’ye 2012 yılında gelmiş. İnsan kaçakçılığı, dolandırıcılık gibi hep pis işler yapıyormuş. Ben bunları sonradan öğrendim. Pandemiden önce turizm şirketi kurmuşum, şirketin %20’sini onun üzerine yapmışım. Salgından önce kredi çektim, masraflar için, onları da alıp kullandı ve bitirdi. Şimdi de benden boşanmamı istiyor. İl Göç İdaresine hep yanlış beyanlarda bulunmuş. Oraya gidince öğrendim. Yurt dışına gitmek için kendini siyasi olarak gösteriyor. Bu kişinin bütün bu yaptıkları ve yalan beyanlarıyla üçüncü bir ülkeye gitme hakkı elde etmesini istemiyorum. Bunun için hukuki destek istiyorum”

- **11.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek yaptığı başvuruda bulunan E. G (İran);**

İran vatandaşı olduğunu, 9 aydır Türkiye’de bulunduğunu, çalışmak için geldiğini ancak pandemi nedeniyle iş bulamadığını, bu süreçte otellerde kaldığını, otelde değişik kereler erkekler tarafından odasına girilmeye çalışıldığını, bununla ilgili şikâyetler yaptığını, can güvenliğinden endişe ettiğini, polisin ve savcılarının kendisine güven vermediğini, Bu davalarını takip edecek bir avukat bulup İran’a dönmek istediğini belirterek sürecin takibi konusunda yardım talep etmiştir.

- **03.12.2020 tarihinde derneğimize gelerek ve e-mail yoluyla başvuruda bulunan N. M. Q (Ürdün):**

“Merhaba benim adım ...Ben Ürdün vatandaşıyım. Ben Suudi Arabistan’da geleneksel yöntemle evlendirildim. Orada bildiğiniz gibi seçme hakkınız yok. Evlendikten kısa süre sonra eşimin bana karşı davranışları sertleşti, bana hakaret ve şiddet uygulamaya başladı. Hiç bir zaman bana para verip bir alışverişe göndermedi Benim çok defalar evden dışarıya adım atmamı yasakladı. Bazen beni odaya kapatıp yemek bile vermedi. Beni defalarca darp etti. Önceleri bir müddet dayandım ama 3 yıla yakın baktım ki ailesi de ona destek verince iyice bana karşı şiddet ve hakaret artınca aklıma koydum ne olursa olsun ya kaçacağım ya da boşanacaktım. Çünkü bizim kültürümüzde boşanmak çok zor ve ayıp. Her iki aile tarafından da kabul edilmiyor. Ama baktım artık öyle bir hal aldı ki ölümü göze alıp ne olursa olsun ben bu adamla yaşayamam dedim. Ölümü göze aldım çünkü kendisi ...çok tehlikeli bir adam. ...Sonunda evden ailemin yanına kaçtım. Fakat önceleri ailem reddetti ama sonunda babam olanları öğrenince bana yardım etti boşanmam için. Ama o kabul etmedi, çok zor bir boşanma süreci sonunda boşandık. Mahkeme çocuğumun velayet hakkını bana verdi. ...Daha sonra da ailemin yanında kalan oğlumun ziyarete geldim deyip bir kaç gün bende kalsın diyerek Türkiye’ye kaçırdı. Ondan sonra benimle oğlumun diyalogunu kesti. Kendisine rica ettim arada oğlumla konuşmam için. Ama sadece keyfi istediğinde ulaşmama izin verdi. Oğlumla görüştüğümde psikolojinin bozuk olduğunu fark ettim. Normalde benim iznim olmadan Türkiye’ye giremez, ayrıca iznim veya imzam olmadan okula yazdıramaz, ama o nasıl yaptıysa bunların hepsini izinsiz yaptı!...Ayrıca mahkeme yoluyla da sonuç yok. Çünkü Arap ülkeleri çocuk kaçırma olaylarında taraf olmadığı için Türkiye çocuk kaçırma olaylarında teslim etme zorunluluğu yok. O yüzden mahkeme ile hiç bir yere varamıyorum. En sonunda annemin yardımıyla büyüklerimiz araya girip oğlumla bir buluşma ayarladık. Ama onu

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

geri vermeyeceğim çünkü yukarıda anlattım tehlikeyi ve oğlum anne beni bırakma diyor. ... Ama siz yardımcı olabilirsiniz belki daha insani bir yol mümkün. “

Çalışma Hakkı İhlali

- **26.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan U. A (Pakistan):**

“4 yıl önce Türkiye’ye geldim. 1 yıl tekstilde çalıştım, ayrılıp 1 yıl başka yerde çalıştıktan sonra tekrar aynı firmaya Ş. C. Tekstile döndüm, yaklaşık 1 yıldır aynı yerde çalışıyorum. İki aydır maaşımı vermiyorlar. Bayramda ya da fazla mesai olarak çalıştığımızda da para vermiyorlar. Maaşımızı isteyince patron küfrediyor, kızıyor. Oturum izni veya çalışma izni için hiçbir yere başvurmadım. Şu an hiçbir resmi belgem yok. Ücretimi almak istiyorum, yardım edin.”

- **26.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan C. A. (Bangladeş):**

“10 aydır Türkiye’de yaşıyorum. Resmi hiçbir belgem yok. Geldiğimden bu yana Ş. C. Tekstil firmasında çalışıyorum. Patron iki aydır maaşımı vermiyor. Ücretimi almak için yardımınızı istiyorum”

- **26.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan R. S. (Pakistan):**

“2 yıldır Türkiye’de kaçak olarak yaşıyorum. Piyalepaşadaki Ş. C. Tekstil firmasında çalışıyorum. Son iki aydır maaşımı vermiyorlar. Maaşımı istediğim zaman patron hakaret ediyor. Ücretimi alabilmek için yardımınızı istiyorum”

- **26.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan R. E. (Bangladeş):**

“1 senedir Türkiye’de kaçak yaşıyorum. Geldiğimden beri aynı tekstil firmasında çalışıyorum. Son iki aydır maaşımı vermiyorlar. Ücretimi almak istiyorum, bunun için yardımınızı istiyorum”

- **26.08.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. S. (Pakistan):**

“5 senedir Türkiye’de kaçak yaşıyorum. 4 senedir aynı tekstil firmasında çalışıyorum. 2 aydır maaşımı vermiyorlar. Ücretimi alabilmek için yardım istiyorum”

- **25.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan A. A:**

“Suriye- Türkiye çift vatandaşlığım var. 2016 yılında İstanbul Eğitim Müdürlüğünde öğretmen olarak göreve başladım. Hiçbir neden yokken görevime son verildiğini öğrendim. Görevime son verilme nedenini öğrenmek için İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğüne müracaat ettim. Fakat bana hiçbir beyanda bulunmadılar. Ben hiçbir suç veya yasa dışı işlemde bulunmadım. Ayrıca GBT belgemde hiçbir sorun bulunmamaktadır, görevime dönmek istiyorum, yardım talep ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **25.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. Alhaji:**

“Suriye uyrukluym, MEB Suriye geçici okullarında beş yıl İngilizce öğretmeni olarak görev yaptım. Son çalıştığım okulda Suriyeli öğretmen istemediler ırkçı davrandılar. Mobbing uyguladılar, ayrımcılık uyguladılar, bu yolla beni gönderemeyince hakkımda gerçeğe aykırı tutanak tuttular bu şekilde işime son verdiler. Bu haksızlığa karşı desteğinizi talep ediyorum” demiştir.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **25.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek başvuruda buluna T.G;**

MEB e bağlı okullarda öğretmen olarak görev yapan Türkiye-Suriye vatandaşı L.M. ve E.Y ile Suriye vatandaşı M.K'nın hiçbir açıklama yapılmadan güvenlik soruşturması gerekçe gösterilerek iş akitlerinin sonlandırıldığını. Bu haksız uygulamaya karşı hukuki destek talebinde bulunmuştur.

Gözetli, kötü muamele, haksız tutukluluk

- **11.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan A. T. (Suriye):**

“A. K yaklaşık olarak 5 yıldır Türkiye’de. Yasal yolla geldi. Şu an hem İl Göç İdaresinden aldığı kimliği hem de pasaportu var. Pazartesi ya da Salı günüydü. Öğleden sonra saat 15.00-15.30 civarı çalıştığımız dönerciye polisler geldi. A.’nın anne ve babası Suriye’de yaşıyor ve ayrılmışlar. A. buradan kazandığı parayı annesine ve kardeşlerine gönderiyor. Günlük 70-75 TL para karşılığında çalışıyoruz ikimiz de. A., benimle ve ailemle birlikte yaşıyor. O gün polisler önce dükkânın içine girdi. Ben o sırada alt kattaydım. Maske kontrolüne geldiler sandım. Zaten maskelerimiz takılıydı. Alt kata da indiler, bakıp çıktılar. Ben üst kata çıktım baktım, A.’yı arkadan kelepçelemişler ve götürüyorlardı. Ne oldu diye sordum, cevap vermediler. Başakşehir Karakoluna götürüldüğünü söylediler. A., evinden işine giden bir insan, hiç kimseye hiçbir şeyle ilgisi yok. Neden aldılar anlamadık. Zaten kendisi de bir suçlu olduğunu düşünse polisi görünce kaçardı. Kaçmadı, ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Resmi tüm belgeleri var. İşyerimiz Kayaşehir’de Adnan Menderes caddesi üzerinde bulunuyor. Arkadaşımın neden gözetli alındığını, nerede tutulduğunu öğrenmeyi ve serbest bırakılmasını istiyorum”

- **Abdullah Kılıç – 4.11. 2020 tarihinde Edirne F Tipi Hapishanesi nden gönderdiği mektubunda B. T. Ğ. (Irak Kürt bölgesel Yönetimi vatandaşı) ; Haksız tutuklanma ve halen mahkemeye çıkarılmama-**

“Merhaba değerli İHD çalışanları. Irak Kürt Bölgesel vatandaşıyım. Dokuz aydır cezaevindeyim. Propaganda yapmışım deyip beni tutukladılar. Tutuklandığımdan beri ne ailemle görüştüm ne de benim burada olduğumdan haberleri var. Dokuz aydır mahkeme “Irak yönetimiyle iletişime giremedik” deyip beni bekletiyor. Avukatım yok. Dokuz aydır param olmadığı için de rezil rüsva içinde bir hayat sürdürüyorum. Sizden ricam bana yardım etmeniz ve benimle iletişim sağlamanızdır. Ailem Erbil’de yaşıyor. Bir tane kızım var. Aylardır sesini bile duymadım. Öldüler mi kaldılar mı bilmiyorum. Saygı ve sevgilerimi sunuyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.”

- **04.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı eşi ve çocukları için başvuruda bulunan A.N(Suriye):**

“Eşimle birlikte 7 yıl önce Türkiye’ye geldik. Buraya geldikten sonra 4 çocuğumuz oldu. En küçük çocuğumuz Hayat 6 aylık doğmuştu. Uzun süre kuvözde kaldı. O nedenle ona çok özenli davranıyorduk. Bir yaşına gelmişti. 28 Eylül günü eşim beni telefonla arayarak acilen eve gelmemi Hayat iyi olmadığını söyledi. Yanımda bir Türk ve bir Suriyeli arkadaşıla taksiyle eve gittik. Bu sırada ambulans çağırılmıştı. Biz eve vardığımızda ambulans henüz gelmemişti. Çocuğu taksiyle hastaneye götürürken yolda ambulansa rastladık. Çocuğu ambulansa koyduk, hastaneye gittik. Çocuğu yoğun bakıma aldılar, İlhan Varank hastanesinde. Birkaç saat sonra Çekmeköy Devlet hastanesine sevk

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

edildi. Sabaha karşı 05.00'de bize eve gidin dediler. Sabah hastaneye gittim. Orada polisler benimle birlikte eve gidip eşimi ve diğer üç çocuğumu da alıp karakola götürdüler. Beni en az 2 saat darp ettiler karakolda. Bana katil, tecavüzcü dediler. Ben anlamadım, ne katili dedim. Meğer Hayat hastanede ölmüş, haberimiz yoktu. Bu sırada eşimi de darp etmişler ve çocukta darp işkence izlerini kendisinin yaptığını söylemesi için baskı yapmışlar. Eşim tehditlerden korkup kabul etmiş. ..Karakolda bir gün kaldık. Çocukları sosyal hizmetler aldı. Ertesi mahkemeye çıkarıldık. Beni tutuksuz yargılamayla serbest bıraktılar. Ama eşim, tutuklanıp Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesine gönderildi...Talep: Bizi bu zor durumdan kurtarabilecek, suçsuz olduğumuzu ortaya çıkarabilecek bir avukat talep ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

- **06.11.2020 tarihinde derneğimize gelerek İngilizce yazılı başvuruda bulunan A. G. (Cezayir):**
“Bana saldıran bir gangsterden şikayet etmek için Şehremini Polis Merkezine gittim. Çok kötü koşullarda beni beş gün gözaltına aldılar. Fiziksel ve ahlaki olarak dövüldüm ve işkence gördüm. Bana yasadışı ikamet ediyormuşum gibi davrandılar. Tüm gerekli belgeleri sunmama rağmen. Bu olay, 24-29 Temmuz 2020 arasında gerçekleşti. Talep: Adalet ve koruma istiyorum. Avukat istiyorum.

Yabancı ülkelerdeki Türkiyeli mültecilerden gelen başvurular

A- Hapishaneden haber alamama

- **15.03.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. D.:**
“Yeğenim F. D. 2016 yılında yurtdışına gitti. 2017 senesinde İran'da tutuklandığı haberini aldı. O günden beri yeğenimle anne ve babası düzenli olarak, Umriye Cezaevine giderek kendisiyle görüşme sağlıyorlardı. Ancak Corona virüsü dolayısıyla İran sınırlarını kapattı ve o günden beri yeğenimden hiçbir şekilde haber alamıyoruz. Yeğenimin akıbetinden endişe duyuyoruz. Bu konuda yardımlarınızı rica ediyoruz. Umriye Cezaevine ulaşarak yeğenimin akıbeti hakkında haber almak istiyoruz”

B-İltica talebinin kabul edilmemesi

- **07.09.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. Y.:**
“29.08.2020 tarihinde Sırbistan'dan Hırvatistan'a yürüyerek geçiş sağladım. Yürüyüşün ardından Macaristan sınırını geçerken Macaristan sınır polisi tarafından yakalandım. Askeri bölgeye götürülüp üst araması yapıldıktan sonra geldiğim ülkeyi söyleyip hastaneye gitmek ve iltica başvurusunda bulunmak istediğimi söylememe rağmen sınır askeri polisi beni Sırbistan sınırına götürüp zorla sınırdan çıkarttı. Aç, susuz ve ormandaki haşeratlardan dolayı yüzüm ve bedenim şişmiş, yürüyemez halde olmama rağmen iltica başvurusu alınmadı. Bunun hukuka aykırı olduğunu, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde her insanın iltica hakkı olduğunu söylememe rağmen başvurum alınmadı.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Öncelikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ve Macaristan'da bulunan insan hakları ile ilgili derneklere bildiri yapılması ve bu konuda hukuki desteklerinizi talep ediyorum”

- **03.12.2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan R. S. Y.:**

“İnterpolün kırmızı bülteni sebebiyle Kırgızistan Bişkek'te gözaltına alındım. Daha sonra polis merkezine götürülmüş olsam da 1 saat sonra çıkartılarak ıssız bir yerdeki polis otoparkına götürüldüm. Bu otoparktaki bir konteyner içinde 5 saat kadar işkenceye tabi tutuldum. Gece 01.00 civarında eşim Dana Lukpanova'nın 1.000 USD ve arkasından 7.000 USD para vermesiyle işkenceye son verildi. Sonrasında gece yarısı kurulan bir mahkeme kararıyla tutuklandım. Sonrasında 14.12.2019 gibi bu polislerin adlarını tespit ederek şikâyet dilekçeleri yazdım. Fakat dilekçelerim dikkate alınmadığı için konuyu cumhurbaşkanı Soranbek Jeenbekov'a ilettik. Akabinde askeri savcılık 08.03.2020 dosya numarasıyla bu dokuz polise soruşturma başlattı. Ancak ilk şikâyetimden 1-2 hafta sonra bu polisler eşimin evinin kapısını kırarak gözaltına almış ve eşim 12.700 USD vererek canını kurtarmıştır. Sonrasında ise yüzünden ve psikolojisinden Kazakistan Almaata'da tedavi altına alınmıştır. Aşağı yukarı Ağustos 2020 gibi 5 polis ile yüzleştirdim ve resmi olarak şikâyetimi tekrarladım. Bu konunun takibi Türklerin boynunun borcudur. Bunların yanı sıra ihbar olmasına rağmen 13 ay yanıma gelmeyen, bir dilim ekmek yardımı yapmayan ve vatandaşını ölüme terk eden Bişkek Türkiye büyükelçiliğinden sonuna kadar davacı olunması gereklidir. 09.10.2020 tarihinde Türkiye'ye mevcutlu iadem olmuştur. 22 gün T20 Metris'te kaldıktan sonra Silivri 2 Nolu L Tipi Cezaevine gönderildim ve dün gece 19:50'de serbest bırakıldım.

Talep: Kırgızistan Bişkek askeri savcılığının 08.03.2020 soya numaralı davasının takibi ve Bişkek Büyükelçiliğinin vurdumduymazlığı ve ihbar olmasına rağmen ilgilenmeyişinin cezasız-takipsiz kalmaması için sizlerden destek rica ediyorum” şeklinde beyanda bulunmuştur.

BASIN TARAMASI YAPILARAK TESPİT EDİLEN HAK İHLALLERİ

Gözetim

- **28 Ocak 2020** tarihinde basında yer alan haberlerden, İranlı rap sanatçısı Amir Hossein Maghsoudloo İstanbul'un Fatih ilçesinde gözetimine alındı. 4 Şubat 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından yurtdışına çıkış yasağı ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.
- **7 Eylül 2020** tarihinde pasaportunun süresi bittiği gerekçesiyle Denizli'de gözetimine alınan İran vatandaşı Meryem Şeriatmedari, 8 Eylül 2020 tarihinde götürüldüğü Aydın Geri Gönderme Merkezi'nden serbest bırakıldı.
- **3 EKİM 2020** günü Beylikdüzünde yapılan operasyonda isimleri öğrenilemeyen 6 mülteci tutuklandı.
- **3 Aralık 2020** tarihinde İstanbul'da İnsansız Hava Aracı (İHA) AR-GE Merkezi'nin bulunduğu alanı izinsiz bir şekilde görüntüledikleri iddiasıyla gözetimine alınan Rusya vatandaşı 2 gazeteci (A. P. ve I. M.) ve A. Ç. K. isimli 1 kişi 7 Aralık 2020 tarihinde savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.
- **3 Aralık 2020** günlü haberlere göre; Suriyeli R. ,4 aylık hamile iken 29 Kasım günü Süleymaniye Kadın Doğum Hastanesinde düşük yapmış, doktorların kendisine kötü davrandıklarından şikayet etmiştir. Sağlık görevlileri de kendilerine hakaret ettiği için R. Hakkında şikayette bulununca müdahale sonrası evine gönderilen R. ertesi gün gözetimine alınmış ve 4 gün boyunca nezarete tutulmuş, eşinin getirdiği yemek ve giyecekler kendisine verilmemiştir. R il göç idaresinin serbest bırakın yazısı üzerine bırakılmış. Hakkında verilen sınırdışı kararı ise çeşitli kurumların girişimleri neticesinde kaldırılmıştır.

İşkence- kötü muamele

- **23 Şubat 2020** tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bulunan Ayrılık Çeşmesi metro istasyonunda yapılan kimlik kontrolü sırasında Pakistan vatandaşı ve aynı zamanda Bilgi Üniversitesi öğrencisi olan 2 kişi, pasaportları yanlarında bulunmadığı ve polis sorularına Türkçe değil İngilizce cevap verdikleri gerekçesiyle polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı. Polisin telefonlarına ve cüzdanlarına el koyduktan sonra bu 2 kişiyi serbest bıraktığı iddia edildi.
- **19 Temmuz 2020** tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesine bağlı bir köy üzerinden İran'dan Türkiye'ye yasadışı yollarla geçtiği iddia edilen ve o tarihten beri kendisinden haber alınamayan Khales Arsan isimli İran vatandaşı bir kişinin sınır karakolunda gözetiminde tutulduğu, aynı karakolda tutulan 19 mülteci ile birlikte işkence ve diğer kötü muameleyle maruz kaldığı ve toplam 20 kişinin 3 gün jandarma karakolunda tutulduktan sonra İran sınırına bırakıldığı iddia edildi. Khales Arsan basında yer alan açıklamasında: "Götürüldüğüm karakolda 19 mülteci vardı. (...) Karakolda bir komutan 6 asker bizi sopa, çekiç ve demir çubuklarla dövdü. Her seferinde aramızdan bir kişiyi aralarına alarak dövüyorlardı. Bu şekilde bize 3 gün boyunca işkence ettiler." Dedi
- **9 Ağustos 2020** tarihinde Suriye'nin Resulayn kentinden Urfa'nın Ceylanpınar ilçesine geçmek isterken askerler gözetimine alınan ve Mardin'in Kızıltepe ilçesi sınırında bir karakola götürülen 7 sığınmacının (A. H, eşi M. ile 5 çocukları) işkence ve kötü muameleyle maruz kaldıkları

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, sınırda durdurulan 7 kişinin burada 3 saat bekletildiği, bu sırada askerlerin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, daha sonra götürüldükleri karakolda kız çocukların giysilerinin askerler tarafından zorla çıkarıldığı, M'nin giysilerinin kesici bir aletle yine askerler tarafından çıkarıldığı, M'nin askerlerin cinsel tacizine maruz kaldığı ve iç çamaşırına sakladığı 16 bin dolara askerler tarafından el konulduğu, buna itiraz ettikleri için fiziksel şiddete maruz kaldıkları belirtilmektedir. Daha sonra Suriye sınırına bırakılan ailenin 19 Ağustos 2020 tarihinde Mardin'den Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra İnsan Hakları Derneği'ne ve Mardin Barosu'na başvurdukları, maruz kaldıkları işkence ve kötü muameleye ilişkin Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda buldukları bildirildi.

- **30 Eylül 2020** tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiası ile jandarma tarafından gözaltına alınan 2 kişinin (İ.S. ve H. G.) fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Maruz kaldıkları şiddet sonucu 2 kişinin yüzlerinden ve vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandığı bildirildi.
- **13 Ekim 2020** tarihli Gazete Duvar haberine göre; Kendisini Van'a getiren insan kaçakçıları istedikleri parayı vermeyen Afgan Y. B yi darp etti ve 3. Kattan attı. Mahalle sakinlerinin ihbarı üzerine hastaneye kaldırılan B. nin tedavisi devam ediyor
- **14 Ekim 2020** tarihli Evrensel gazetesi haberine göre; Yunanistan'a geçmek için Edirne'ye giden Afrikalı Göçmenler Sınırdaki çeteler tarafından rehin alınıyor. 5 Rehine 4 bin dolar karşılığında serbest bırakılırken ellerinde 10 rehine daha var.
- **12 Kasım 2020**- Kayseri şehir hastanesinde doğum yapan Suriyeli H.E.H adlı kadına kötü davranıldığı şiddet uygulandığı iddia edildi.
- **14 Kasım 2020** tarihinde basında yer alan haberlere göre; Van İl Göç İdaresi'ne bağlı Kurubaş Geri Gönderme Merkezi'nde tutulan Z. M. isimli İran vatandaşı bir kadının 26 Temmuz 2020 tarihinde Geri Gönderme Merkezi'nde görevli İ. H. K. ve Y. V. isimli 2 güvenlik görevlisinin cinsel saldırısına maruz kaldı..Van Edremit Jandarma Komutanlığı'nda ifade veren 2 kişi sevk edildikleri mahkeme tarafından 'nitelikli cinsel istismar' suçlamasıyla tutuklandı. Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Kasım 2020 tarihinde başlandı.Savunmaların ardından mahkeme Z. N.'nin olaydan 3 gün sonra beyanının alınması ve hâlâ Geri Gönderme Merkezi'nde tutuluyor olması nedeniyle yetkili kişiler hakkında 'görevi kötüye kullanma' suçundan suç duyurusunda bulunulmasına karar verdi ve duruşmayı 21 Ocak 2021 tarihine erteledi.
- **14 Aralık 2020** tarihinde Artı Gerçek 'te yer alan habere göre; , 10 Aralık 2020 tarihinde İstanbul'un Ataşehir ilçesinde İtalya'ya gidecek bir tırın içine saklandığı belirtilen ve ismi öğrenilemeyen bir mülteci tırdan indirildikten sonra gümrük muhafızları tarafından fiziksel şiddete maruz kaldı.

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ

Güvenlik güçlerinin neden olduğu ölümler

- **27 Nisan**- Adana'nın Seyhan ilçesinde Ali El Hemdan (19) isimli Suriye vatandaşı bir kişi duruşmasına uymadığı gerekçesiyle polis tarafından vurularak öldürüldü. Başlangıçta basın organlarının da destek verdiği polis ifadesini yalanlayan tanık ifadeleri ve görüntülerin sosyal

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

medyada paylaşılması sonrasında polis memuru F. K., 28 Nisan 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'kasten öldürme' suçlamasıyla tutuklandı.

- **11 Ekim-** Kuzey ve Doğu Suriye kentlerinden Haseke'den 5 Ekim'de mülteci olarak Mardin'in Kızıltepe ilçesine geçmeye çalışırken jandarma tarafından yakalanan 10 mülteci den dördünün zorla sürüldükleri mayınlı arazideki patlamada öldüğü iddia edildi. Olay, karakolda tutulan çocuk mülteci A.J.'nin savcıya verdiği ifadede ortaya çıktı. (Gazete Karınca)
- **13 Kasım- Ali el Hemdan Davası...**27 Nisan 2020 tarihinde Adana'nın Seyhan ilçesinde Ali El Hemdan (19) isimli Suriye vatandaşı bir kişinin dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle polis tarafından vurularak öldürülmesiyle ilgili polis memuru F. K. hakkında 'kasten öldürme' suçundan cezalandırılması istemiyle Adana 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Kasım 2020 tarihinde devam edildi.

Davaya müşteki olarak Hemdan ailesini temsilen bir avukatın katılmadığı öğrenildi. Sanık Polis memuru F. K. duruşmada ifade verdi. F. K. "sendelediği için silahın ateş aldığı" şeklindeki ifadesini değiştirerek "havaya ateş edeceği sırada silahı yanlışlıkla ateşlemiş olabileceğini" belirtti. Tanık polis ifadelerinin ardından mahkeme duruşmayı 18 Şubat 2021 tarihine erteledi.

Adana Barosu avukatlarından Tugay Bek, dava ile ilgili basında yer alan açıklamasında Hemdan ailesine polis tarafından davayı avukat vasıtasıyla takip etmemeleri yönünde bir baskı yapıldığını belirtti.

- **10 Aralık-** Urfa'nın Viranşehir ilçesindeki bir polis kontrol noktasında "dur ihtarına uymadığı" gerekçesiyle polis tarafından vurulan 1 kişi olay yerinde yaşamını yitirdi. Açıklama yapan İçişleri Bakanlığı, Şahsın Suriye'li olduğunu belirttikten sonra "Şahsın içerisinde bulunduğu taksi, Viranşehir ilçe girişinde bulunan uygulama noktasında Şanlıurfa Emniyeti ekipleri tarafından durduruldu. Bu sırada şahıs, üzerindeki bombayı patlatmaya çalışırken uygulama noktasındaki görevli polis tarafından etkisiz hale getirildi." Dedi.

Umut yolculuklarında yaşamını yitirenler

- **26 Haziran** 2020 tarihinde Van Gölü'nde batan bir teknede 61 mültecinin öldüğü, çok sayıda mültecinin ise kayıp olduğu öğrenildi. Konuyla ilgili 11 kişinin gözaltına alındığı, olayı geç ihbar ettiği gerekçesiyle Gevaş ilçesine bağlı Altınsaç mahallesi muhtarının İçişleri Bakanlığı tarafından açığa alındığı bildirildi.
- **21 Aralık** - Siirt-Batman yolunda Afganistanlı mültecileri taşıyan minibüsün kaza yapması sonucu 1 mülteci yaşamını yitirdi, 6 mülteci ise yaralandı.Kaza sonrası 4 mültecinin sınır dışı edilmemek için kaza yerinden uzaklaştığı bildirildi. (Gazete Fersude)

Nefret Saldırılarında yaşamını yitirenler

- **9 Haziran-** Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde yaşayan Suriyeli bir aileye T. B. isimli komşuları tarafından ateşli silahla yapılan saldırı sonucu Halid Yusuf isimli 2 yaşındaki çocuğun yaşamını yitirdiği, dedesi Muhammed Yusuf'un ise yaralanarak hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. T. B.'nin jandarma tarafından gözaltına alındığı bildirildi.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **16 Temmuz-** Bursa’da İrkçı Bir Grubun Saldırısı Sonucu Yaşamını Yitiren Suriye Vatandaşı Kişi...16 Temmuz 2020 tarihinde basında yer alan haberlerden, 15 Temmuz 2020 tarihinde Bursa’nın Gürsu ilçesinde kurulan pazarda çalışan Suriye vatandaşı Hamza Acan (17) isimli bir kişinin, Suriyeli bir kadına sözlü saldırıda bulunan ve pazarda çalışan bir grubu uyardığı ve çıkan tartışma sırasında başına taşla vurulması sonucu yaralandığı öğrenildi. Hastaneye kaldırılan Hamza Acan’ın beyin kanaması nedeniyle yaşamını yitirdiği bildirildi.
- **17 Ağustos-** İstanbul’da İrkçı Saldırı Sonucu Yaşamını Yitiren Suriye Vatandaşı...17 Ağustos 2020 tarihinde İstanbul’un Zeytinburnu ilçesinde Suriye vatandaşı 6 kişiye, kimliği öğrenilemeyen bir kişinin ilk önce sözlü saldırıda bulunduğu, daha sonra ateş ettiği öğrenildi. Açılan ateş sonucu Abdulkadir Davud (21) isimli bir Suriye vatandaşının yaşamını yitirdiği bildirildi.Olayın tanıklarından Ahmet Uzun basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: “Eve gitmek üzere durağa gittik. (...) Tanımadığımız bir adam evinin penceresinden çıktı ve bize küfür etmeye başladı. ‘Niye küfür ediyorsun, biz sana ne yaptık’ diye sorduk. ‘S...n gidin Suriyeliler’ diye devam etti, çok ağır küfürler etti. Biz küfür etmedik. (...) Daha sonra içeri girdi. Bu kez balkona eşi çıktı. Kadın bize ‘Kaçın, bu sarhoş, silah almaya gitti’ dedi. Biz de kaçmaya başladık. Arkadan 3 el silah sesi geldi. İki Abdulkadir’e saplanmış, biri boşa gitmiş. Döndüğümüzde çocuk kanlar içindeydi.”
- **14 Eylül- Samsun’da İrkçı Saldırı Sonucunda Yaşamını Yitiren Çocuk...14 Eylül 2020** tarihinde basında yer alan haberlerden, Samsun’da yaşayan Suriye vatandaşı Eymen Hammamı (16, e) isimli bir çocuğun, ırkçı saldırı sonucunda yaşamını yitirdiği öğrenildi. Eymen Hammamı’nın kardeşi İbrahim Hammamı basında yer alan ifadelerinde kardeşiyle yol kenarında bekledikleri sırada bir araçtan kendilerine ırkçı küfürler edildiğini, daha sonra aynı kişilerin yaklaşık 20 kişilik bir grupla yollarını keserek bıçaklı saldırıda bulduklarını belirtti.
- **20 Ekim-** Gaziantep’in Nizip ilçesinde Sanayi Sitesi içerisinde başından silahla vurulmuş halde bulunan Suriye uyruklu Muhammed Al Halid (20), tedavisinin sürdüğü Nizip Devlet Hastanesinde müdahalelere rağmen yaşam mücadelesini kaybetti . 20 Ekim’de meydana gelen bu olayla ilgili gözaltına alınan 4 şüpheli tutuklandı.
- **21 Ekim -** Konya’da yaşayan Suriyeli 14 yaşındaki Vail El Mansur, çalıştığı işyerine giderken mahalledeki akranları tarafından bıçaklandı. El Mansur, ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti.
- **22 Ekim-** G.Antep’te 27 yaşındaki Muhammed Dip Hurih park yeri tartışması sırasında komşuları tarafından silahla vurularak öldürüldü.

Nefret Saldırılarında yaralananlar

- **12 Mart 2020** tarihinde Konya’nın Beyşehir ilçesindeki göl kenarında balık tutan Afganistan vatandaşı bir kişi kendisine “Siz buraya corona virüsü mü getiriyorsunuz” diyen bir kişi tarafından bıçaklandı. Ağır yaralanan bu kişi Beyşehir Devlet Hastanesi’ne kaldırıldı, onu yaralayan U. G. gözaltına alındı.
- **11 Haziran 2020** tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul’un Beyoğlu ilçesinde yabancı uyruklu bir kişinin bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.İsmi

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

öğrenilemeyen yabancı uyruklu kişinin bekçilerden şikâyetçi olduğu ve 2 bekçinin İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü tarafından açığa alınarak haklarında soruşturma başlatıldığı bildirildi.

- **26 Temmuz 2020** tarihinde Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde Yabancı Öğretim Sınavı'na hazırlık için gittikleri kurstan çıkan Suriye vatandaşı 5 öğrencinin "Ya bu ülkeden gideceksiniz ya da sizi öldüreceğiz" diyen ırkçı bir grubun saldırısına uğradığı ve saldırı sonucu 2 kişinin [E. H. (17,e) ve Muvaffad İbrahim] ağır yaralandığı öğrenildi. Hatay Valiliği yaptığı açıklamada saldırı ile ilgili adli soruşturma başlatıldığını duyurdu.
- **26 Temmuz 2020** -İstanbul'un Küçükçekmece ilçesinde Muhammed Saeed (19) isimli Suriye vatandaşı bir mültecinin 26 Temmuz 2020 tarihinde ırkçı bir grubun saldırısına uğradığı öğrenildi. Bacağına aldığı bıçak darbesi sonucu yaralanan Muhammed Saeed hastaneye kaldırıldı. Muhammed Saeed basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Pazar günü saat 20:00 civarı bir akrabamla Perşembe Pazarında yürüyorduk. Köşeyi dönerken bir grupla karşılaştık. Tahminen 20 kişi varlardı ve Türkçe konuşuyorlardı. İçlerinden biri elinde bıçakla bize bağırdı, 22-23 yaşlarındaydı. Akrabam kaçmaya başladı ama ben kaçamadım. (...) Biri karnıma bıçak salladı. Yana çekilince bıçak bacağıma geldi. O esnada 'Bir gün bütün Suriyelileri öldüreceğiz' diye bağıyorlardı. Bıçağı tutan adam, 'Önüme çıkan her Suriyeliyi öldüreceğim' dedi. O adamla birlikte grup da hızla uzaklaştı".
- **28 Eylül 2020** -Basil Zerrur ve beraberindeki 14 mülteci işçi, 28 Eylül günü, Adana'da maske ve tulum imalatı yapan bir tekstil atölyesinde beraber çalıştıkları kişiler tarafından saldırıya uğradı. Ağır yaralanan Zerrur hastanede şikâyetçi olmasına rağmen adli işlemlerin olayın kamuoyunda duyulmasından sonra başlatıldığı iddia edildi. S.K. gözaltına alındı. Adana Adliyesine getirilen saldırganlardan S.K. "Kasten yaralama" suçundan tutuklama talebi ile Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edildi. Mahkeme S.K. hakkında ev hapsi kararı verdi.

İş Cinayetlerinde yaşamlarını yitirenler

- **2020 yılında toplam 101 mülteci/göçmen işçi hayatını kaybetti.** Bu işçilerin geldikleri ülkeler: 48 işçi Suriyeli; 28 işçi Afganistanlı; 5 işçi Türkmenistanlı; 4'er işçi Gürcistanlı ve Özbekistanlı; 2'şer işçi Azerbaycanlı, İranlı, Rusyalı ve Ukraynalı; 1'er işçi Bulgaristanlı, Iraklı, Nepalli ve Pakistanlı...
- **11 Aralık-** Kastamonu devrekanı kasaplar köyüda bir çiftlikte çoban olarak çalışan Suriyeli fatıma isa traktör şaftına takılarak hayatını kaybetti

Sınırdışı / zorla göç

- **3 Aralık-** Suriyeli R., 4 aylık hamile iken 29 kasım günü Süleymaniye Kadın Doğum Hastanesinde düşük yapmış, doktorların kendisine kötü davrandıklarından şikayet etmiştir. Sağlık görevlileri de kendilerine hakaret ettiği için R. Hakkında şikayette bulununca gözaltına alınan R Hakkında verilen sınırdışı kararı -çeşitli kurumların girişimleri neticesinde kaldırıldı.
- **6 Aralık** - Bursa inegölde kaçak yollarla suriyeden gelen muhammed A sokağa çıkma yasağına uymadı diye ceza kesildi. Sınırdışı edilmek üzere Bursa göç idaresine gönderildi.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **8 Aralık** – Hatay da Seribok, Sürükavak,Hacıpaşa, Koyguran , Kansu köylerindeki Suriyelilere köy muhtarları tarafından “buraları terk edin” dendiği, Hatay valiliği yaptığı açıklamada , sınıra sıfır köylerde jandarmanın kaçakçılıkla mücadele adına faaliyet yürüttüğünü ve 2016 tarihli bir genelgenin yanlış anlaşılmasından kaynaklı bir sorun oluştuğunu, kimsenin yerinden göç ettirilmeyeceği açıklandı.
- **20 Aralık** - Özbekistanlı abdulkerim mirzaev gaeteci yönetmen Kamu güvenliğini tehdit ediyor iddiasıyla hakkında sınırışı kararı verildi.

Medyada nefret söylemi, mültecilerin hedef gösterilmesi

- **3 Aralık**- Kahramanmaraşta bir çatışmada öldürülen polisin katilinin Suriyeli olduğuna dair yalan haber yayıldı. Valilik haberi yalanlayan açıklama yaptı paylaşım yapan sitelerde paylaşımları engellendi.
- **Fatih Altaylı Haber türk tv** programında 4 milyon Suriyeliyi Türkiye’yi esir alan Suriye askerlerine benzetti, “ev sahibi onlar yakında bizi buradan atacaklar.”, “Türkiye’yi Suriye’ye savaşız kaybettik.”, “sağlık hizmeti onlara bedava, vatandaşa değil, sokak onlara serbest vatandaşa değil” gibi sözler sarf etti . Bu programdan sonra Mülteci Hakları Derneği 15 Aralık’ta suç duyurusunda bulundu.

Siyasette ayrımcı söylemler

- **3 Kasım** - Kemal Kılıçdaroğlu’nun “Suriyelilere gelince para çok. 50 milyar dolar para harcadı bizim insanımız kendi evinde tabutlukta depremi bekliyor, deprem olacak biz de öleceğiz. İktidar bunu duymuyor “sözleri tepki çekti.
- **22 Ekim** - İlay Aksoy- Belediye başkan adayı iken” fatih i Suriyelilere bırakmayacağız yazılı pankat asan, twitter hesabından sık sık bu yönlü paylaşımlarda bulunan iyi parti idare kurulu üyesi ilay aksoy hakkında Suriyelilere yönelik nefret söylemleri ile TCK 122 ve 126. Maddelerindeki nefret ayrımcılık, halkı kin ve düşmalığa tahrik ve aşağılama içeren eylemlerde bulunmak iddiası ile mülteci dernekleri tarafından suç duyurusunda bulunuldu .

Mülteci haberleri yapan gazetecilere yönelik gözaltı ve tutuklamalar,

- **2 Mart 2020** tarihinde mültecilerin Türkiye sınırlarından Avrupa’ya geçişi ile ilgili haber takibi için Edirne’de bulunan 8 gazeteci ve 1 çevirmen ‘askeri yasak bölgeye girdikleri’ iddiasıyla gözaltına alındı. 9 kişiden 8’inin 2 Mart 2020 tarihinde, İngiliz gazeteci Bradley Alan Secker’ın ise 3 Mart 2020 tarihinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltına alınan gazetecilerden isimleri öğrenilenler: Sedat Suna, Tolga Sezgin, Umut Tangöl, Yasin Akgül, Bradley Alan Secker.
- **29 Şubat 2020** tarihinde mültecilerin Türkiye sınırlarından Avrupa’ya geçişi ile ilgili haber takibi için bulunduğu Edirne’de ‘yasaklı bölgede çekim yaptıkları’ iddiasıyla gözaltına alınan ve daha sonra tutuklanan Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri İdris Sayılğan 3 Mart 2020 tarihinde, Naci Kaya 4 Mart 2020 tarihinde avukatlarının tutukluluğa ilişkin yaptığı itirazın kabul edilmesi üzerine serbest bırakıldılar.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

- **10 Mart 2020** tarihinde Edirne’de mültecilerin sınır geçmesine ilişkin haber takibi yapan Halk TV kameramanı Yavuz Dönmez’in gözaltına alındığı ve aynı gün içinde serbest bırakıldığı öğrenildi.
- **8 Ekim 2020-** Edirne’de mültecilerin sınır geçişine ilişkin haber takibi yaptıkları sırada gözaltına alınan Mezopotamya Haber Ajansı muhabirleri Naci Kaya ve İdris Sayılğan hakkında Edirne 8. Asliye Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın görülmesine 8 Ekim 2020 tarihinde başlandı.Mahkeme gözaltı işlemini yapan askerlerin dinlenmesine karar vererek duruşmayı 27 Ocak 2020 tarihine erteledi.

Mültecilere destek veren avukatlara yönelik baskılar

- İstanbul, Antalya, Tekirdağ ve Kırklareli barolarının başkanlarını ile bu barolara bağlı avukatların, mültecilerin maruz kaldığı hak ihlallerini gözlemlemek üzere 11 Mart 2020 tarihinde Edirne’nin Pazarkule sınır bölgesine yaptığı ziyaret valilik yasağını gerekçe gösteren polis tarafından engellendi.

Etkinlik Engeli

- **15 Kasım-** Van’da Mültecilerle Dayanışma Ağı üyelerinin, mülteci ölümlerine dikkat çekmek için Van Gölü’ne karanfil bırakmasına polis tarafından valiliğin yasaklama kararı gerekçe gösterilerek izin verilmedi.

SONUÇ OLARAK:

Özetle ortaya koymaya çalıştığımız bu tabloda tabiidir ki mültecilerin yaşadıkları tüm sorunlara yer veremedik. Bu çalışma mütevazı bir boyutta sorunun büyüklüğüne ve çözümün aciliyetine ışık tutmayı amaçlamaktadır

Ülkeyi yönetenler ve kimi siyasi odaklar tarafından ülke çıkarı gibi iddialarla bir dereceye kadar hoş görülebileceği düşünülen ayrımcılığın, ırkçılık ve nefret saldırıları ile yakın ilişkisi üstteki bazı örneklemelerden de görüleceği üzere dehşet verici olaylara zemin hazırlamaktadır. Bir arada yaşamak zorunda olan halklar arasına sökülüp atılması onlarca yıl alacak düşmanlık tohumları eken bu anlayış, politika, söylem ve eylemlerin şarta bağlanmaksızın tümünden ortadan kaldırılması öncelikle toplumsal barış adına bir zorunluluktur.

İşsizlikle ve yeterli gelirden yoksun yaşamak zorunda kalmanın mülteci kadın ve çocukları istismara daha da açık hale getirdiği bugün, devletin sosyal devlet ilkesine uygun örgütlenmesi ve ülkesinde yaşayan insanların temel gereksinimlerinin karşılanacağı sosyal destek programlarını hayata geçirmesi ihtiyacı daha acil hissedilmektedir. Bu programların hayata geçirilmesinin zaman alacağı bilindiğinden kadın, çocuk, LGBTİ+ birey, yaşlılar ve engellilerin haklara erişimlerini sağlayacak mekanizmalar acilen işler hale getirilmelidir.

Nefret dilinin yaygınlaşmasında etkili bir araç olarak kullanılan medyanın, bu dilden arındırılması, toplumdaki, ayrımcılığı hoş görme eğiliminin gerilemesi bakımından ciddiyle değerlendirilmelidir.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ

Katip Mustafa Çelebi Mah. Çukurlu Çeşme Sk

Bayman Apt No: 2/1 Taksim İstanbul

İletişim: (212) 244 44 23/

E-mail: İstanbul@ihd.org.tr/www.ihd.org.tr

Mülteciliği temel bir hak olarak tanımlayan uluslar arası sözleşmelere, belgelere ve ulusal mevzuata rağmen mültecilerin hakları kâğıt üstünde kalmaktan kurtarılamamıştır.

Çocuk ve kadına yönelik şiddetin ve istismarın önlenmesi ve çalışan mültecilerin haklarının korunması bakımından dahi bu sorunun aşılammış olması can yakıcıdır.

ÖNERİLERİMİZ

Bütün bu sorunların çözümüne katkı sunulabilmesi bakımından ve acilen ;

Mültecilere yönelik hak temelli yaklaşımın benimsenmesi ,

Medyada ve siyasette daha da öne çıkan ve ırkçı saldırıları motive eden

mültecilerle ilgili ayrımcı söylemlerden vazgeçilmesi, önleyici tedbir alınması,

Nefret saldırılarında karşımıza çıkan cezasızlık uygulamasına son verilmesi

1951 Cenevre sözleşmesindeki coğrafi çekincenin kaldırılması,

AB- Türkiye arasındaki Geri Kabul Anlaşmasının geri çekilmesi,

Sınırlar açılarak insan kaçakçılığının önlenmesi,

Mültecileri sınırdan geçmek için yasadışı- tehlikeli yollara sevk eden politika ve

söylemlerden vazgeçilmesi,

BMMYK'nın Türkiye'de yeniden faaliyet göstermesi,

Göç İdaresinin uluslar arası koruma ve ikamet başvurularının alınması başta olmak üzere mültecilerin taleplerini karşılayacak güven verici, keyfiyetten uzak, mültecilerin erişimini kolaylaştıran bir sistem kurması

Suriyelilere uluslararası koruma başvurusunda bulunma yolunun açılması

Geri gönderme yasağına aykırı uygulamaların durdurulması,

Geri Gönderme Merkezlerinde insani tutulma koşullarının sağlanmasından öte, idari gözetim uygulaması ve mültecilerin bu merkezlerde tutulmasına son verilmesi,

Eğitim sağlık barınma ve çalışma gibi temel haklar bakımından vatandaşlarla eşit hakların sağlanması,

Kadın ve çocuklara yönelik istismar ve şiddeti önleyici, kadın ve çocukları koruyucu etkin meknaizmaların hayata geçirilmesi,

Dil ve maddi imkan sorunları da gözetilerek adalete erişim ve hukukun korumasından yararlanma konusunda eşitlik ve yeterli imkân sağlanması

Mültecilere kendi dillerinde hizmet sunacak, kolay ulaşılabilir resmi danışma merkezlerinin kurulması,

Mültecilere dair politikalar belirlenirken, mültecilerin ve alanda çalışan sivil örgütlerin görüş ve önerilerinin etkin değerlendirilmesi,

Uzun süre Türkiye'de yaşayan ve geri dönmesi savaş ve sonraya etkilerinin neden olduğu koşullar çerçevesinde mümkün görünmeyen mültecilere vatandaşlık verilmesi, SAĞLANMALIDIR.

İnsan Hakları Derneği
İstanbul Şubesi